

گزارش فعالیت‌های
انجمن ایرانی مطالعات
سازمان ملل متحد
۱۳۹۹

گزارش فعالیت‌های

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

۱۳۹۹

تهیه و تنظیم:

اعظم پازدار

دیباچه

سازمان ملل متحد در سال ۱۹۴۵ با هدف اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی بوجود آمد. امروزه فعالیت‌های نظام ملل متحد تقریباً تمام زمینه‌های مربوط به حیات بشری را در بر گرفته است. سازمان ملل متحد انعکاسی از علاقمندی و خواست مردم جهان برای رهایی از جنگ و دست‌یابی به صلح می‌باشد. این سازمان بیش از هر نهاد دیگر بین‌المللی مورد انتظار مردم جهان برای تحقق خواسته‌های خود می‌باشد.

گستره و میزان فعالیت‌های امروز سازمان احتمالاً در ذهن مؤسسان آن نمی‌گنجیده است. زیرا در حالیکه در طول موجودیت خود پای بند به منشور ملل متحد بوده، اما در عمل به طور مستمر تشکیلات جدیدی را برای انواع فعالیت‌های مورد نیاز به وجود آورده است. هم‌اکنون به موازات گسترش فعالیت‌های سازمان ملل متحد یک ذخیره عظیم اطلاعاتی و پژوهشی حاصل کوشش هزاران متخصص در زمینه‌های مختلف پدید آمده است و صدها تشکل در زمینه‌های فعالیت ملل متحد در همه نقاط دنیا بوجود آمده‌اند که با اعتقاد به منشور سازمان ملل متحد در جهت شناسایی، طرفداری و آموزش و پژوهش پیرامون موضوعات مربوط به سازمان به طور مستمر کار می‌کنند.

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، نهادی مدنی و غیرانتفاعی است که با همت جمعی از استادان صاحب‌نظر در رشته‌های حقوق بین‌الملل، روابط بین‌الملل و علوم سیاسی «به منظور گسترش و پیشبرد و ارتقای علم و توسعه کیفی نیروهای متخصص و بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی در زمینه‌های مربوط»، در سال ۱۳۸۰ با اخذ مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و تحت پوشش مقررات کمیسیون انجمن‌های علمی ایران، فعالیت‌های خود را آغاز نمود و در حال حاضر به عنوان نهادی معتبر و موثر از طریق فعالیت‌های خود در جامعه علمی و دانشگاهی شناخته می‌شود. «ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی» و «برگزاری گردهمایی‌های علمی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی» دو اصل اساسی در تحقق اهداف انجمن هستند که همواره از سوی انجمن مورد عنایت ویژه قرار گرفته‌اند. یکی از نتایج توجه به این دو اصل، برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی مرتبط با نظام ملل متحد با هدف کمک به آموزش عالی در دانشگاه‌ها است که همواره از سوی شرکت‌کنندگان با استقبال همراه شده است. برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی، انتشار کتاب و خبرنامه و تقدیر

از استادان و بزرگان عرصه علم و اخلاق از جمله دیگر فعالیت‌های انجمن است که در اساسنامه انجمن بیان و مورد توجه در فعالیت‌های آن بوده است.

از اواسط سال ۱۳۹۸، برنامه‌هایی را برای سال ۱۳۹۹ تدارک دیدیم. بویژه این که بیستمین سالگرد تاسیس انجمن و هفتاد و پنجمین سالگرد فعالیت سازمان ملل متحد در پیش بود.

اما سال ۱۳۹۹، به گونه‌ای دیگر شروع شد. ظهور و شیوع گسترده ویروس به غایت نامیمون کرونا، یا همان بیماری کووید-۱۹، که از بهمن ماه ۱۳۹۸ در جامعه آغاز شد، شرایط را دگرگون کرد. نگرانی‌های فزاینده ادامه یافت و جان تعداد کثیری از هم‌نوعان در ایران و جهان از دست رفت و آثار اقتصادی، اجتماعی، و سیاسی آن بروز و ادامه پیدا کرد. با وجود مثبت بودن کوشش‌های ملی در مدیریت این بیماری در کشور، ولیکن شرایط بهداشتی کلی، امکان اجرای برنامه‌های در پیش را فراهم نکرد.

نکته آنکه سال ۱۳۹۸ را در حالی به پایان بردیم که همزمان با روزهای آغازین شیوع کرونا در کشور، و لزوم رعایت شرایط بهداشتی جامعه، یکی از اصلی‌ترین فعالیت‌های انجمن یعنی «همایش سالیانه» را نیز به تعویق انداختیم. برگزاری مجمع عمومی سالیانه نیز میسر نشد. همایش سالیانه، تبلور فعالیت‌ها و اهداف انجمن است. مجمع نیز بخشی مهم از هویت ما، و نهاد مشارکت جمعی در تصمیم‌گیری‌های راهبردی انجمن و انتخاب کارگزاران است. با وجود این که بدلیل تلاش جهت توسعه کمی و کیفی انجمن، مشتاق حضور اعضای پیوسته جدید در کنار همراهان همیشگی بودیم، ولی موفق به برگزاری آن نشدیم. متأسفانه شرایط در سال ۱۳۹۹ نیز ادامه پیدا کرد، به لحاظ اهمیت حضور اعضای پیشکسوت و شرایط ناپایدار بهداشتی در سال ۱۳۹۹ نیز با کسب اجازه از کمیسیون انجمن‌های علمی، مجمع سالانه تشکیل نشد.

همگی با شیوع کرونا در سطح ملی و بین‌المللی، شاهد دوران جدیدی از زیست بشری هستیم: به باور همگان، یکی از مقاطع تاریخی و متفاوت در حیات ماست. آثار آن گسترده و تبعات آن جهانی است. علی‌رغم پیشرفت‌های پزشکی، هنوز زمان مشخصی برای بازگشت به شرایط عادی قابل تصور نیست.

از بدو تاسیس انجمن، انجام کارهای علمی، بهره‌مندی از سرمایه‌های انسانی ارزشمند و ایجاد رابطه دوستی و مودت میان اعضا و علاقه‌مندان، توامان با مشارکت در طول نشست‌ها و پس از آن، هدف ما بوده است. در شرایط جدید، کماکان اهداف انجمن را به طریقی دیگر و متناسب با یک بیماری پاندمیک دنبال کردیم.

برای گذار از این شرایط، بیش از هرچیز نیازمند همبستگی با یکدیگر در مواجهه با این بیماری و کاهش خطرات آن بودیم. در این راه، از توانمندی‌های فناوری و فضای مجازی بهره بردیم تا ضمن حفظ اولویت‌ها، خود را با شرایط تطبیق دهیم. با همه این شرایط، انجمن در سال گذشته، برنامه‌هایی را برگزار و شکر خداوند که با همت بلند جمعی از همکاران، همیاران و همراهان انجمن، توفیق خدمتگزاری در حد امکان فراهم آمد. این فعالیت‌ها که به صورت مجازی انجام شد، مجموعه‌ای شامل برگزاری نشست‌های تخصصی، همایش، دوره آموزشی، سمپوزیوم، برنامه‌های زنده اینستاگرامی، انتشار برخط کتاب‌ها و نشریه انجمن، برنامه‌های کمیته جوانان و راه اندازی تالار گفت‌وگوی حقوقی و سیاسی بین‌المللی، تلاشی تازه و ثمربخش بود. این فعالیت‌ها در راستای اهداف اساسنامه و رویه بیست سال فعالیت مستمر، با بهره‌مندی از سخاوت بزرگان مطالعات سازمان ملل متحد در ایران، اساتید و پژوهش‌گران برجسته، زنان توانمند، جوانان علاقمند، همکاران عزیز از نقاط مختلف جغرافیای کشور و همچنین خارج از ایران و همیاری برخی نهادهای علمی و اجرایی، دولتی و غیردولتی انجام و به ارائه مجموعه‌ای از دانش و علم روز و دیدگاه‌های تاثیرگذار به گسترش آگاهی و تولید ادبیات موفق شد. از منظر محتوا نیز طیفی از توجه تاریخی به موضوعات، دغدغه نسبت به علایق مشترک بشری و مهم روز، انجام وظیفه برای کمک به مسائل کشور، تکریم اصالت اخلاق و علم نیز قابل عنایت است.

بلاشک فعالیت انجمن در همه سال‌ها، به ویژه در سال سخت گذشته، مدیون تلاش صمیمانه و همه‌جانبه کثیری از شیفتگان خدمت به این نهاد و جامعه، به ویژه هیات مدیره و بازرسین ارجمند، اعضای گرامی و همکاران محترم، کمیته جوانان و علاقمندان عزیز است. با کمال احترام، خاضعانه، سر تعظیم فرود آورده و از صمیم قلب از همه آنان به نام انجمن سپاسگزاری می‌نماید. ماهیت کار انجمنی با عشق و ایثار همراه است. شکر خداوند که انجمن از این نعمت و سرمایه گرانقدر برخوردار است.

از خانم اعظم پازدار، همکار عزیز دبیرخانه، که با علاقمندی و کوشش و تلاش فراوان در شرایط سخت سال ۱۳۹۹، علیرغم محدودیت‌ها، انجمن را در انجام فعالیت‌ها پشتیبانی کردند، نهایت سپاسگزاری را دارم. توفیق همگان را در خدمت به جامعه از خداوند متعال خواستارم.

نسرین مصفا

هیأت مدیره انجمن در سال ۱۳۹۹

دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی (عضو اصلی)

دکتر نسرین مصفا (رئیس)

دکتر بهرام مستقیمی (خزانه‌دار)

دکتر ابراهیم بیگ زاده (عضو اصلی)

دکتر حسن سوای (عضو علی‌البدل)

دکتر پوریا عسکری (دبیرکل)

دکتر سیدقاسم زمانی (بازرس)

دکتر محسن عبداللهی (عضو علی‌البدل)

دکتر هیلدا رضائی (بازرس علی‌البدل)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	بخش اول: رویدادهای عمومی، نشست‌های تخصصی
۸.....	«زنان، صلح و امنیت بین‌المللی»
۹.....	«آینده سازمان ملل متحد در پرتو بحران‌های معاصر»
۱۳.....	«به مناسبت نخستین مجمع جامعه ملل (نوامبر ۱۹۲۰)»
۱۷.....	«ارزیابی عملکرد سازمان ملل متحد در پرتو اسناد رسمی و حقوق نرم، اسناد معلولیت»
۲۰.....	«اصول حقوق بین‌الملل درباره روابط دوستانه و همکاری میان دولت‌ها بر اساس منشور ملل متحد»
۱۳۳۴.....	«تحلیل و نقد رأی صلاحیتی مورخ ۳ فوریه ۲۰۲۱ دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه نقض عهدنامه ۱۳۳۴ مودت، روابط اقتصادی و حقوق کنسولی (ایران علیه ایالات متحده)»
۲۱.....	

■ همایش سالانه انجمن

۲۲.....	«تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل»
---------	-----------------------------

■ تالار گفتگو و سمپوزیوم‌های برخط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

۲۹.....	آغاز فعالیت تالار گفتگوی تخصصی حقوقی و سیاسی بین‌المللی انجمن
۳۰.....	سمپوزیوم «کرونا، حقوق و روابط بین‌الملل»
۳۱.....	سمپوزیوم «سازمان ملل متحد، تلاش برای برابری در جهان نابرابر»

■ برنامه‌های کمیته جوانان انجمن

	یازدهمین نشست کارگروه خوانش اسناد بین‌المللی با عنوان «بررسی گزارش‌های سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ مخبر ویژه
۳۲.....	کمیسیون حقوق بین‌الملل برای موضوع اصول کلی حقوق»
۳۳.....	مجموعه گفتگوهای زنده کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

■ انتشار برخط نشس کتاب از مجموعه های چاپ شده توسط انجمن

- اولین کتاب «مجموعه مقالات همایش حقوق بین الملل و بازی های رایانه ای» ۳۴
- دومین کتاب «مجموعه مقالات همایش کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد: دستاوردها و چالشها» ۳۵
- سومین کتاب «مجموعه مقالات همایش نقش مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین الملل» ۳۶
- چهارمین کتاب «مجموعه مقالات همایش نقش دیوان بین المللی دادگستری در تداوم و توسعه حقوق بین الملل» ۳۷
- پنجمین کتاب «مجموعه مقالات دزدی دریایی از منظر حقوق بین الملل» ۳۸
- ششمین کتاب «کتابشناسی مطالعات و پژوهش های سازمان ملل متحد در ایران» ۳۹

بخش دوم: کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی

- همکاری در برگزاری دوره آموزشی مجازی با عنوان «کرونا و حقوق بین‌الملل» ۴۱

بخش سوم: مشارکت‌ها

- مشارکت در وینار بین المللی «واکاوی ابعاد و تاثیرات حقوقی کرونا» ۴۳
- مشارکت در هفته ترویج علم ۴۳

بخش چهارم: انتشارات

- انتشار شماره جدید دوفصلنامه ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد ۴۶
- تکمیل مراحل انتشار کتاب «مجموعه مقالات نقش دبیرخانه و دبیرکل در تحقق اهداف منشور ملل متحد» ۴۷
- انتشار کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن ۴۸
- انتشار دومین کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن ۴۸

بخش پنجم: بزرگداشت‌ها و یادبودها

- سیاس از بیست سال کوشش و خدمت دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی در انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در نیم قرن تلاش و خدمات دانشگاهی ۵۰
- تقدیر از بیش از یک ربع قرن فعالیت سرکار خانم نازنین قائم‌مقامی ۵۰
- گرامیداشت پنج تن از پیشکسوتان و اعضای انجمن در همایش سالانه با موضوع «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل» ۵۱
- گرامیداشت شادروان دکتر فریدون زندفر ۵۱

بخش ششم: رونمایی از تمبر بیست سالگی انجمن ۵۳

بخش هفتم: سایر فعالیت‌ها

- برگزاری جلسات هیئت مدیره انجمن در سال ۹۹ ..... ۵۵
- شرکت رئیس انجمن در جلسات نهادهای مرتبط با انجمن‌های علمی ۵۵
- کمک به نظرخواهی سازمان ملل متحد به مناسبت هفتادوپنجمین سال تاسیس ۵۶

بخش هشتم: تقدیر و تشکر

- پیام قدردانی از همیاران همایش سالانه انجمن با عنوان «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل» ۵۹
- پیام تشکر انجمن از دعوت به همکاری و میزبانی شایسته دانشگاه کردستان ۶۰
- نهادهای همکار ۶۱
- یاوران انجمن ۶۲

وبینار نشست تخصصی «نشست تخصصی در رابطه با زنان، صلح و امنیت بین المللی»

وبینار «نشست تخصصی در رابطه با زنان، صلح و امنیت بین المللی» به همت انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، در تاریخ ۲۸ مهر ماه ۱۳۹۹ برگزار گردید. آغاز نشست با سخنرانی خانم دکتر فریده محمد علی پور- عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی- همراه بود. ایشان به موضوع شورای امنیت و حمایت از زنان در مخاصمات مسلحانه، تجربه گذشته و افق های جدید پرداختند. تمرکز اصلی ایشان بر اقدامات شورای امنیت سازمان ملل متحد به طور خاص قطعنامه ۱۳۲۵ بود. برخی از حصار سولاتی در رابطه با مفاهیم صلح مثبت و منفی مطرح کردند و اینکه وجود زنان به چه نحو می تواند بر این مفاهیم اثر گذار باشند. در ادامه اشاره شد که، بحث صلح منفی حاکی از یک رویکرد حداقلی است و به نبود جنگ اشاره دارد. اما صلح مثبت قصد دارد به ارائه این موضوع بپردازد که دولت ها با چه سیاست گذاری، حکمرانی و حتی شاخصه های اقتصادی می توانند از شعله ور شدن آتش منازعه جلوگیری نمایند.

در ادامه خانم لیلا محرابی- کاندیدای دکتری روابط بین الملل دانشگاه تهران موضوع وضعیت زنان افغانستان و تجربه جنگ را مورد بحث و بررسی قرار دادند. ایشان اشاره کردند روند صلح در این منطقه و درج حق مشارکت سیاسی زنان در قانون اساسی می تواند حاکی از بهبود وضعیت این قشر از جامعه باشد. با این حال باید در انتظار تحقق این حقوق در عرصه عمل باشیم.

خانم آسیه شمشک- دانش آموخته دکتری روابط بین الملل دانشگاه تهران نیز به وضعیت زنان در جنگ سوریه پرداختند. ایشان به ارائه یافته های میدانی و مشاهدات شخصی خود در رابطه با وضعیت زنان سوری توجه ویژه مبذول داشتند. آمارهایی در رابطه با زنان مهاجر، تجاوزهای جنسی، خشونت های جسمی و روانی گسترده، عدم دسترسی به امکانات رفاهی نیز ارائه گردید.

آقای دکتر پوریا عسکری- دبیر انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد- به عنوان مدیر نشست سولات حصار را مطرح نمودند.

خانم دکتر نسرين مصفا- رئیس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد- در پایان نشست به ذکر نکاتی پرداختند. ایشان اشاره کردند که مبنای قطعنامه ۱۳۲۵ در محافل علمی بوده است. این موضوع مورد تاکید قرار گرفت که رویکردی مورد نیاز است که علاوه بر توجه به زنان قربانی به همکاری و مشارکت آنان بر فرآیندهای صلح نیز پرداخته شود.

تهیه و تنظیم: زهره شفیعی- عضو کمیته جوانان انجمن

وبینار انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت ۷۵ امین سالگرد سازمان ملل متحد تحت عنوان «آینده‌ی سازمان ملل متحد در پرتو بحران‌های معاصر»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت ۷۵ امین سالگرد سازمان ملل متحد وبیناری تحت عنوان «آینده‌ی سازمان ملل متحد در پرتو بحران‌های معاصر» در تاریخ ۲ آبان ماه ۱۳۹۹ برگزار نمود که با استقبال علاقمندان مباحث سازمان ملل متحد روبرو شد.

وبینار شامل دو بخش بود؛ در بخش اول مسئول کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، امین معتمدی، ضمن خوش‌آمدگویی به اساتید و شرکت‌کنندگان از دبیرکل انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، دکتر پوریا عسکری دعوت نمود تا سخن آغازین وبینار را ارائه نمایند. ایشان ضمن خوش‌آمدگویی به شرکت‌کنندگان کلام خود را بدین صورت آغاز نمودند که همکاری بین‌المللی عاملی بسیار مهم تلقی می‌گردد که به وسیله‌ی سازمان ملل در حال تقویت است و در عین حال چالش‌هایی از سوی دولت‌ها، غیردولت‌ها و نیز بحران‌های طبیعی، این مهم را تهدید می‌کند و بناست در این وبینار به این چالش‌ها و همچنین راه‌های فائق آمدن بر آنها بپردازیم.

بعد از سخنرانی ایشان وبینار وارد محور اول گردید.

در محور نخست، محمد رجایی مقدم، کارمند مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد، پیام دبیرکل سازمان ملل متحد را قرائت نمودند. در این پیام که به مناسبت روز ملل متحد صادر شده بود، دبیرکل سازمان ملل متحد آقای گوتروش به موضوعاتی از جمله آتش‌بس جهانی، شرایط اقلیمی، نابرابری و ریشه‌کنی فقر اشاره کردند و همبستگی را مهمترین راه‌حل برای چنین بحران‌هایی در نظر گرفتند.

بعد از ایشان دکتر نسرین مصفا، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و رئیس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، به ایراد سخنان خود پرداختند و جهت احترام و تشکر از سال‌ها همکاری خانم نازنین قائم مقامی با انجمن به‌ویژه برگزاری سالروزهای سازمان، مقاله‌ی خود را که در راستای خدمات اداری و کارکنان بین‌المللی سازمان ملل متحد بود، تقدیم ایشان نمودند. دکتر مصفا تأکید نمودند که در ۷۵ سالگی سازمان ملل متحد نه تنها می‌بایست دستاوردها را مورد توجه قرار دهیم، بلکه باید نگرش‌های متفاوت درباره‌ی سازمان از گذشته تا حال را مورد کندوکاو قرار دهیم. ایشان سپس به خدمات اداری بین‌المللی سازمان ملل متحد اشاره نمودند و به نکاتی چون بین‌المللی بودن این کارکنان و استقلال آنان توجه دادند و سپس به مساله گسترش نهادهای سازمان ملل پرداختند.

سخنران سوم، دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، سخنرانی خود را تحت عنوان «مشارکت دیوان بین‌المللی دادگستری در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی» آغاز نمودند. ایشان بیان نمودند که تحقق اجرای

عدالت، صلح و امنیت بین‌المللی در زمره‌ی آرمان‌های بشریت است و عدالت نقشی سترگ دارد. ایشان تاکید کردند که حقوق بی‌عدالت نیست و عدالت به اجرای قواعد حقوقی کمک بسزایی می‌نماید. دکتر ضیائی بیگدلی افزودند که اصل عدالت نقش بسیار مهمی در جامعه‌ی بین‌المللی ایفا می‌نماید و یکی از مهمترین متولیان اصلی اجرای عدالت «دیوان بین‌المللی دادگستری» است. ایشان سپس به ترتیب مفهوم صلح و امنیت بین‌المللی، مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، رابطه عدالت، صلح و امنیت بین‌المللی، رابطه‌ی دیوان با صلح و امنیت بین‌المللی و رویه دیوان در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را مورد تبیین قرار دادند. برداشت نهایی ایشان بدین صورت ابراز گردید که گذشته چراغ راه آینده است و دیوان در سال‌های آینده مشارکت فعال‌تری برای اعمال صلح و امنیت بین‌المللی خواهد داشت.

سخنران بعدی دکتر حسن سواری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، از رهگذر کارکرد شورای امنیت در سایه‌ی جدال امر شکلی و ماهوی سخنان خود را ارائه نمودند. ایشان در ابتدا به تفکیک دو موضوع مطروحه پرداختند و بعد از آن حق وتو را مورد توجه و تحلیل قرار دادند. دکتر سواری در چارچوب ماده ۲۷، فصول ۶ و ۷ منشور و قدرتهای بزرگ جهانی، امر شکلی و ماهوی را مورد تامل قرار دادند. ایشان در نهایت به آمیختگی امر ماهوی و شکلی در موضوعات گوناگون اشاره نمودند و بیان داشتند که حق وتو در برخی موارد مورد سوءاستفاده قرار گرفته است.

سپس دکتر محسن عبدالهی، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی، سخنان خود با موضوع سازمان ملل متحد و یکجانبه‌گرایی را بیان نمودند. ایشان در ابتدا مفهوم یکجانبه‌گرایی از منظر حقوق بین‌الملل را از جنبه‌های گوناگون مورد کندوکاو قرار داده و سپس سیر رنگ باختن یکجانبه‌گرایی را تجزیه و تحلیل کردند. ایشان در محور اول، یکجانبه‌گرایی را موضوعی میان‌رشته‌ای مطرح و تعاریفی را ارائه نمودند و سپس به تاریخچه یکجانبه‌گرایی پرداختند و افزودند که تاریخچه یکجانبه‌گرایی به اصل تعادل یا توازن قوا در اروپا برمی‌گردد و بعد از آن، موضوع مطروحه را در جامعه‌ی ملل و سازمان ملل مورد واکاوی قرار دادند. ایشان افزودند که اعمال یکجانبه‌گرایی در حقوق بین‌الملل منع نشده است ولیکن در سازمان ملل متحد مغایر دو اصل همکاری و اصل منع توسل به زور است. در محور دوم، ایشان اقدام ناتو در کوزوو، حمله‌ی آمریکا به عراق و خروج ایالات متحده از برجام را در چارچوب موضوع صحبتشان توضیح دادند.

بعد از ایشان، دکتر سیدقاسم زمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی از رهگذر یکجانبه‌گرایی آمریکا و شناسایی تعلق بلندی‌های جولان به اسرائیل از دیدگاه حقوق بین‌الملل به ایراد سخنان خود پرداختند. ایشان به قطعنامه‌های گوناگون مبتنی بر موضوع مطروحه اشاره کرده و فرمودند که قطعنامه‌های مزبور به اشغالگری‌های اسرائیل اشاره نموده است. ایشان افزودند دولت ترامپ با به رسمیت شناختن بلندی‌های جولان برخلاف قواعد آمره رفتار کرده و ناقض حقوق بین‌الملل است.

در پایان بخش اول سخنرانی‌ها، پاسخ به پرسش شرکت‌کنندگان ارائه گردید و وبینار وارد محور دوم شد.

نخستین سخنران محور دوم، دکتر ستار عزیزی، عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا از رهگذر دستاوردها و ناکامی‌های ملل متحد در حل و فصل منازعات سرزمینی هویت محور سخنرانی خود را آغاز نمودند. ایشان فرمودند که منظور اینجانب از منازعات سرزمینی این است که گروه اقلیت در بخشی از سرزمینی که در آن سکنی گزیده‌اند به منازعه می‌پردازند. ایشان افزودند که سازمان ملل متحد در چنین پرونده‌هایی نتوانسته موفق عمل کند و سپس حق بر تعیین سرنوشت را مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند.

دومین سخنران محور دوم وینار، دکتر پوریا عسکری، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی، سخنان خود را با موضوع سازمان ملل متحد و مسئولیت‌پذیری شرکت‌های فراملی ایراد کردند. ابتدا ایشان مسئله اقتصاد را بیان نموده و سپس تاثیر آن بر کلیت جامعه‌ی بشریت را مورد توجه قرار دادند. ایشان در ادامه، مقوله مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی شرکت‌های فراملی در موارد نقض حقوق بشر، حقوق محیط زیست و حقوق کار را در چارچوب حقوق ملی و بین‌المللی مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و در نهایت به تلاش حقوقدان‌ها و سازمان‌های بین‌المللی برای اعتلای حقوق نرم و تبدیل آن به قواعد معاهداتی در زمینه حقوق بشر و تجارت و از جمله تلاش‌های سازمان ملل متحد برای تدوین یک معاهده بین‌المللی در زمینه رعایت حقوق بشر توسط شرکت‌های فراملی اشاره کردند.

بعد از ایشان، دکتر بهرام مستقیمی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران، براساس عنوان صلح و جنگ در دوران کووید و پساکووید سخنرانی خود را آغاز نمودند. ایشان فرمودند زمانیکه سازمان بهداشت جهانی همه‌گیری ویروس کرونا را اعلام کرد، دبیرکل ملل متحد نیز اظهار داشت که می‌بایست به این ویروس اعلام جنگ کنیم. پس از این سازمان ملل متحد در قالب قطعنامه شورای امنیت، آتش بس جهانی اعلام نمود و خواهان همه‌سنگی و همکاری دولت‌ها با یکدیگر شد. ایشان تاکید کردند که براساس قطعنامه‌های سازمان ملل برای موضوع مطروحه آشکار است که موضوع مزبور به جدیت مورد توجه قرار نگرفته است.

چهارمین سخنران محور دوم، دکتر هیلدا رضایی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی براساس ملل متحد و تاثیر بحران اقتصادی بر نابرابری بهداشتی در جهان کنونی به ایراد سخنان خود پرداختند. ایشان بیان نمودند که با توجه به همه‌گیری ویروس کرونا و عواملی چون تحریم و اتفاقات خاورمیانه می‌توان به وضوح به نابرابری بهداشتی در جهان اشاره کرد. دکتر رضایی افزودند که هیچ معیاری جهت برابری بهداشتی در جهان هنگام وقوع چنین بحران‌هایی در نظر گرفته نشده است. همچنین تاکید کردند که عواملی چون جغرافیا و تفاوت زندگی‌های شهری و روستایی، درآمد، تحصیلات و جنسیت از جمله عواملی هستند که می‌توانند بر این نابرابری تاثیر بسزایی داشته باشند. ایشان در نهایت بیان نمودند که این عدالت است که می‌تواند نقش بسیار مهم و خاصی در چنین زمان‌هایی ایفا نماید.

در بخش نهایی، دکتر ابراهیم بیگزاده، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، به جمع‌بندی وینار پرداختند. ایشان فرمودند دو سازمان با صلاحیت عام، اعم از جامعه ملل و سازمان ملل، جهان انسان‌ها را در دست خود گرفتند و این

همچنان ادامه دارد و سوال مهم این است که چرا دو سازمان نتوانستند صلح پایدار را برای بشریت به ارمغان آورند. ایشان افزودند که جامعه ملل قربانی دو دسته عوامل بیرونی و درونی شد و سرانجام منحل گردید و بعد از آن سازمان ملل به وجود آمد. سازمان ملل موفقیت‌هایی را بدست آورد ولیکن نتوانست به هدف اصلی خود که صلح پایدار است، عینیت بخشد. مردم از سازمان ملل انتظارات بیشتری داشتند ولیکن انتظارات مردم جهان بر اساس برخی چالش‌ها برآورده نشده است. ایشان تاکید کردند که اگر سازمان ملل متحد چالش‌های مزبور را مورد کندوکاو قرار دهد می‌تواند به هدف اصلی خود دست یابد؛ ولیکن اگر راه همین راه کنونی باشد قطعاً به هدف خود که رسیدن به صلح و امنیت بین‌المللی است، دست نخواهد یافت. ایشان تاکید کردند که بحران اخیر یعنی همه‌گیری ویروس کرونا بسیاری از واقعیت‌ها و چالش‌ها را به جامعه‌ی جهانی نشان داده است و می‌بایست با کندوکاو آنها راه رسیدن به هدف واقعی (صلح پایدار) را پرواضح‌تر نمایان نمائیم.

بعد از سخنرانی ایشان، پاسخ به سوالات شرکت‌کنندگان ارائه گردید.

در پایان وبینار، دکتر نسرین مصفا، رئیس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، با بیان این موضوع که سازمان ملل توانسته است ۱۷۲ کشور را گرد یکدیگر آورد تا تولید واکسن را دنبال نمایند، نگاهی مثبت به آینده سازمان ملل داشتند و فرمودند که تحول در سازمان ملل نیازمند اراده و مشارکت دولت‌ها و امکانات لازم است و بر نقش مردم و فرهنگ صلح‌خواهی تاکید و به زمینه‌سازی موضوعات مذکور اشاره نمودند. ایشان در نهایت از همراهی تک‌تک اساتید و شرکت‌کنندگان نهایت قدردانی و سپاسگزاری را به انجام رساندند.

جهت دانلود فایل کامل این وبینار به کانال تلگرامی انجمن (<https://t.me/unstudies>) مراجعه نمایید.

تهیه و تنظیم: ناهید فرجی، دبیر کارگروه علمی کمیته جوانان انجمن

وبینار نشست تخصصی به مناسبت نخستین مجمع جامعه ملل (نوامبر ۱۹۲۰)

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت ایام صدمین سال تشکیل نخستین مجمع جامعه ملل (نوامبر ۱۹۲۰) وبیناری تخصصی را برای تحلیل دیدگاه‌ها، کارکردها و دستاوردهای جامعه ملل در مورخ ۸ آذرماه ۱۳۹۹ برگزار نمود.

در کلام آغازین دکتر نسرین مصفا، رئیس انجمن، ضمن خوش‌آمدگویی به شرکت‌کنندگان گرامی در نشست، از اساتید برجسته‌ای که قبول زحمت نموده و در نشست سخنرانی می‌کنند، سپاسگزاری نمود.

ایشان، شهادت دانشمند هسته‌ای، دکتر محسن فخری‌زاده، را با نهایت احترام خدمت خانواده‌ی گرامی ایشان و ملت ایران تسلیت عرض کرده و اعلام داشتند که با توجه به اهمیت موضوع انجمن تلاش خواهد شد تا در آینده نشست علمی را مانند اقدامی که بعد از شهادت سپهبد قاسم سلیمانی، انجام داد، برگزار نماید.

همچنین علت برگزاری نشست تخصصی در ایام تشکیل اولین مجمع جامعه ملل و اهمیت تاریخی آنرا مورد توجه قرار داده و بیان داشتند که صحبت از شکست جامعه ملل در ادبیات سازمان‌های بین‌المللی زیاد است، ولیکن دست‌آوردهای آن مهم، و با توجه به نقش و تأثیری که جامعه ملل در نهادسازی بین‌المللی داشته است، از ارزش فراوانی برای کار علمی برخوردار است. پس از گذشت صدسال از برگزاری نخستین مجمع جامعه ملل، فرصت مناسبی برای تحلیل فعالیت آن و ارتباط با ایران می‌باشد.

دکتر قاسم افتخاری عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، اولین سخنران بودند که مطالب خود را با عنوان «جنگ‌های جهانی و دگرگونی‌های سازمان‌های بین‌المللی» ایراد کردند. در ابتدا تجزیه و تحلیل‌های جنگ‌های گوناگون را از سده شانزدهم میلادی را مورد توجه و تحلیل قرار دادند.

سپس ایشان اشاره نمودند که از رهگذر جنگ‌های متعدد در جهان، اندیشمندان به تکاپو افتادند تا بتوانند راه‌حل مناسبی را برای مقابله با جنگ انتخاب نمایند زیرا که در زمان‌های گذشته جنگ تنها راه دیپلماسی تلقی می‌شده است.

ایشان افزودند که در گذشته بیشتر اندیشمندان اروپایی بوده و به سه گروه تقسیم می‌شدند: تاریخ‌گرایان، آرمان‌گرایان و واقع‌گرایان؛ که هر کدام از گروه‌های مطروحه در حل مسئله‌ی مزبور نقش بسزایی را ایفا نموده‌اند و سرانجام تلاش آنها به سیستمی به نام توازن قوا منتج گردید تا بتواند ممانعت به جنگ را مدنظر قرار دهد و در نهایت تمام تلاش‌های مزبور جامعه ملل را تاسیس نمود.

دکتر افتخاری سپس میثاق جامعه ملل را مورد تحقیق و تفحص قرار داده و فرمودند که اولین موضوع در جامعه ملل شکایت ایران علیه روسیه بوده است.

ایشان تاکید کردند که شکست و نابودی جامعه ملل براساس سیاست یک‌جانبه‌گرایی آمریکا و وجود دوگانگی و چند دسته‌ای در برخی مسائل بوده است و در نهایت افزودند که بزرگترین دستاورد و موفقیت جامعه ملل و سازمان ملل متحد در فائق آمدن بر ممانعت از جنگ‌های جهانی بعدی بوده است.

سپس، دکتر سید محمدکاظم سجادپور، عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، از رهگذر موضوع «ایران و تجربه دیپلماسی چندجانبه در جامعه ملل» سخنرانی خود را آغاز نمودند. ایشان بیان نمودند که کهن‌ترین رفتار انسانی، دیپلماسی است که در طول تاریخ بشریت به شکل‌های گوناگون وارد شده است که از جمله آنها می‌توان به دیپلماسی دوجانبه و چندجانبه اشاره کرد.

ایشان افزودند که دیپلماسی ایران حتی قبل از جامعه ملل نیز وارد عمل شده و ایران عضو نهادهای چندجانبه بوده است؛ البته ایشان متذکر شدند که مواضع ایران بعد از جنگ جهانی اول بسیار دشوار بوده و با مشکلات بسیاری روبرو گردیده است.

دکتر سجادپور در ادامه پیوستن ایران به جامعه ملل را مشمول دلایلی همچون وجود سابقه‌ی دیپلماسی، بودگی فضای تنفسی برای ابراز وجود و ارائه نظرات بیان نمودند.

ایشان تاکید نمودند که مواضع دشوار ایران در دوران جنگ جهانی اول و بعد از آن، منجر به این نتیجه گردید که ایران به عنوان یک کنشگر بین‌المللی وارد جامعه ملل شود و از آن برای ابراز نظرات و دیدگاه‌های خود استفاده نماید که در نتیجه باعث ایجاد اعتماد به نفس بین‌المللی برای ایران گردید.

در بخش نهایی، دکتر سجادپور دولت-ملت بودگی و دیپلماسی چندجانبه‌گرایی ایران را در دوران جامعه ملل مورد کندوکاو قرار دادند.

سخنران سوم، دکتر سید علی محمودی، عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه بودند، که از رهگذر ارزیابی بازتاب نظریه صلح پایدار کانت در میثاق جامعه ملل به ایراد سخنان خود پرداختند. ایشان در ابتدا تاریخ دوران کانت با جنگ و صلح را توضیح و سپس فعالیت‌ها و تحقیقات کانت را مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند.

در ادامه دکتر محمودی شش زمینه نظریه صلح پایدار کانت را بیان نمودند و سه شرط نظریه صلح پایدار را که شامل نظام جمهوری، فدراسیون دولت‌های آزاد، حق جهان‌شهری می‌گردید، مورد واکاوی قرار دادند و تحقق شروط مزبور را براساس حرکت صلح‌آمیز در جامعه‌ی جهانی به صورت تدریجی بیان نمودند.

سپس ایشان میثاق جامعه ملل را براساس نظریه صلح پایدار مورد بررسی قرار دادند که ازجمله آنها می‌توان به کاهش تسلیحات، تشویق و ترویج نهادها و همکاری‌های بین‌المللی در جامعه جهانی اشاره نمود. همچنین متذکر شدند که زبان میثاق جامعه ملل توصیه‌ای، فاقد ساختار اجرایی بوده و بر نظارت بسنده نموده است. میثاق در جامعه ملل تبلور عقلانیت زمان خودش بوده و این نهاد در فهم حال کنونی ما سرمایه‌ای تاثیرگذار است. ایشان در نهایت افزودند که میثاق حاوی پیام‌هایی همچون مدارا و مشارکت در همکاری‌های بین‌المللی است؛ عواملی که برای رسیدن به صلح لازم است.

ایشان تأکید نمودند که طبل جنگ‌سالاری بسیاری از فرصت‌های طلایی را نابود می‌کند ولیکن حق دفاع حقی مشروع و پذیرفته شده است.

سخنران آخر، دکتر نسرین مصفا، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، عنوان سخنرانی ایشان اهمیت تاریخ جامعه ملل برای مطالعات سازمان ملل متحد بود.

درک زمینه‌های تاسیس و فعالیت‌های سازمان ملل متحد بدون نگاه به تاریخ جامعه ملل غیرممکن است و قطعاً برای بحث عمیق درباره‌ی مسئله مزبور به آن نیاز داریم. متذکر شدند که جامعه ملل و سازمان ملل متحد هر دو موضوع انتقاد نه تنها به دلیل ناکامی‌ها، عدم کارایی و شکست‌ها، بلکه به لحاظ ارتباطات ریشه‌ای با امپراطوری‌ها، استعمارگران، ریشه‌های لیبرالی و ابزار بین‌المللی شدن لیبرال نیز مورد انتقاد می‌باشند، ولیکن واقعیت این است که هر دو نشانگر، خواسته برای تحقق همکاری بین‌المللی هستند. میراث جامعه ملل برای بررسی و استفاده برای مطالعات سازمان ملل متحد می‌تواند حول چند محور بیان شود. چندجانبه‌گرایی، نقش سازمان‌های غیردولتی، بنیان خدمات اداری بین‌المللی، وظیفه تولید انتشارات از مهمترین هستند. همچنین برای مطالعه و تحلیل کارگزاری‌های تخصصی ملل متحد باید، به تشکیلاتی که جامعه در زمینه‌های مانند بهداشت، مالکیت معنوی، اموراتصادی و دیگر توجه نمود.

در ارتباط با همکاری جامعه ملل با سازمان‌های غیردولتی به اولین اعلامیه حقوق کودک که یک سازمان غیردولتی کودکان آنرا تدوین و جامعه آنرا تصویب نمود، اشاره کردند. همچنین به انتشارات جامعه ملل مانند، مجموعه معاهدات (Treaty Series) که حاوی متن اصلی معاهدات بین‌المللی است و در سازمان ملل متحد هم ادامه یافته است داشتند.

دکتر پوریا عسکری دبیرکل انجمن، نیز به اهمیت موضوع وینار و همکاری بین‌المللی در عرصه وسیع و به ویژه کشورهای جنوب با جنوب اشاره کردند و متذکر شدند که ایران از تجارب فراوان و قابل توجه‌ای در زمینه‌ی مزبور برخوردار می‌باشد که می‌بایست از آن در جهت منافع ملی در این دوران خاص استفاده نمود.

وینار مزبور که مورد استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفته بود منتج به بیان سوالات و تحلیل‌های آنان نیز گردید.

در فرجام سخن، در این جلسه همچنین یاد شادروان فریدون زندفر، دیپلمات و پژوهشگر برجسته که در تابستان سال ۱۳۹۸ درگذشت، گرامی داشته شد. ایشان در زمینه مطالعات جامعه ملل کتاب‌های ارزنده، از جمله ایران و جامعه ملل و ترجمه تاریخ جامعه ملل، اثر والترز را منتشر نمودند.

رئیس انجمن، نهایت سپاسگزاری را برای حضور اساتید و شرکت‌کنندگان در وینار مزبور ابراز و آرزو کردند که بلیه کرونا از جهان رفع و جلسات حضوری انجمن با شرکت اعضا و علاقمندان برگزار شود.

تهیه و تنظیم: ناهید فرجی

«ارزیابی عملکرد سازمان ملل متحد در پرتو اسناد رسمی و حقوق نرم، اسناد معلولیت»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت روز جهانی افراد دارای معلولیت و بیناری تخصصی تحت عنوان «ارزیابی عملکرد سازمان ملل متحد در پرتو اسناد رسمی و حقوق نرم» در مورخ ۱۳ آذرماه ۱۳۹۹ با هدف تبیین و بررسی چالش‌های افراد دارای معلولیت برگزار نمود.

در کلام آغازین، دکتر نسرین مصفا، رئیس انجمن، ضمن خوش‌آمدگویی به شرکت‌کنندگان گرامی، از مهمانان ارجمندی که قبول زحمت نموده و در نشست مشارکت دارند، تشکر و قدردانی ویژه کردند.

ایشان برگزاری نشست را در راستای اهداف اساسنامه و رویه انجمن که همانا توجه به مناسبت‌های مهم بین‌المللی برای افزایش دانش عمومی در زمینه آنهاست، مورد اشاره قرار داده و به خصوص نشست تخصصی که به مناسبت روز جهانی افراد دارای معلولیت برگزار می‌شود را بسیار پر اهمیت دانستند. دکتر مصفا، حقوق‌افراد دارای معلولیت را از مهمترین زمینه‌های حقوق بشر تلقی و با عنایت به حدود یک میلیارد نفر آحاد انسانی با شرایط معلولیت در سطح جهان، انجام کار علمی و حمایت از آنان را وظیفه بشری دانستند. همچنین اشاره کردند که سازمان ملل متحد در عنایت به حقوق افراد دارای معلولیت در عین توجه به آنان از دهه هفتاد میلادی، برای سند لازم‌الاجرا در قالب کنوانسیون تاخیر داشت. ولیکن در نهایت با پشتیبانی و مشارکت سازمان‌های غیردولتی در مدت کوتاهی از آغاز فرایند، کنوانسیون را تصویب و کشورها در زمان کوتاهی به آن ملحق شدند. سپس از استاد ارجمند، دکتر زمانی که مطالعات ارزشمندی در زمینه نشست دارند، تقاضا کردند، سخنرانی خود را آغاز و مدیریت جلسه را به عهده گیرند.

دکتر سید قاسم زمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی سخنرانی خود را با عنوان «ایران و کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت» آغاز نمودند.

ایشان دو محور تحریم‌های اقتصادی ایران و همه‌گیری ویروس کرونا را در ابتدای سخن خود مورد توجه قرار داده و افزودند که افراد دارای معلولیت در ایران، مبتنی بر دو موضوع مذکور در معرض آسیب بیشتری قرار دارند.

دکتر زمانی تاکید کردند که افراد دارای معلولیت ۱۰٪ جمعیت جهانی را تشکیل داده‌اند که بیشتر آنها در کشورهای در حال توسعه زندگی می‌کنند و مبتنی بر تخمین مذکور آنها بخش قابل توجه‌ای از جمعیت جهانی را به خود اختصاص داده‌اند که می‌بایست مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد؛ مسئله‌ای که رو به فزونی قرار گرفته است.

ایشان ادامه دادند که اسناد جهانی و حقوق بشر به گونه‌ای تنظیم شده است که حتی افراد دارای معلولیت می‌بایست از سایر حقوق بهره‌مند گردند؛ ولیکن نکته‌ای که از آغاز باید مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گرفت شرایط خاص آنان است که نیازمند توجه و حمایت ویژه می‌باشد؛ موضوعی که چندان برای آن برنامه‌ریزی خاصی نشده است.

دکتر زمانی، گام مهم سازمان ملل برای موضوع مزبور را در اوایل قرن ۲۱ با تصویب کنوانسیون ناظر بر اشخاص دارای معلولیت در سال ۲۰۰۶ مورد توجه قرار دادند و ایشان از جهات مختلف کنوانسیون را مورد تحلیل قرار دادند.

ایشان سپس بیان نمودند، ایران به کنوانسیون مزبور شرطی وارد نموده که آن شرط بسیار کلی است و می‌بایست مورد تامل و بازبینی قرار گیرد، زیرا از منظر حقوقی این شرط کلی قابل قبول نیست و دلایل آنرا مورد اشاره قرار دادند. در نهایت قوانین ایران را برای مسئله مزبور تفسیر نمودند.

بعد از ایشان، آقای ابوذر سمیعی کارشناس سازمان بهزیستی و عضو شبکه ملی تشکل‌های نابینایان و کم‌بینایان، سخنان خود را پیرامون «مدیریت بحران: کووید ۱۹ و آثار آن بر افراد دارای معلولیت» ارائه فرمودند.

کارشناس سازمان بهزیستی در ابتدا اعلام نمودند که افراد دارای معلولیت در دوران همه‌گیری ویروس کرونا نسبت به افراد دیگر در معرض خطر و آسیب بیشتری قرار دارند؛ ولیکن افراد مزبور جزء آخرین گروه‌ها هستند که به آنان توجه می‌شود.

آقای سمیعی ادامه دادند افراد دارای معلولیت نیازمند اعمال سیاست خاصی می‌باشند که چنین سیاست‌هایی در حال کنونی دچار تبعیض و نابرابری شده است؛ موضوع مزبور صرفاً شامل نه کشورهای در حال توسعه بلکه کشورهای توسعه‌یافته نیز می‌گردد و حتی دبیرکل سازمان ملل متحد از رهگذر موضوع مطروحه برابری برای دسترسی به خدمات درمانی را نیز متذکر شده است.

ایشان افزودند که اطلاع‌رسانی در تمام کشورها و حتی کشور ایران به نحو احسن انجام شد و اطلاعات کاملی برای پیشگیری و درمان در دسترس تمامی افراد قرار گرفت ولیکن افراد دارای معلولیت از اطلاع‌رسانی و آموزش مزبور بهره‌وری لازم را نداشتند زیرا شرایط اطلاع‌رسانی به گونه‌ای نبود که جامعه‌ی معلولیت همچون نابینایان، کودکان کم‌توان ذهنی و دیگر افراد معلول از آن بهره‌مند شوند و جالب اینکه هنوز هم هیچ تغییری در شرایط مزبور ایجاد نگردیده است.

کارشناس سازمان بهزیستی سپس به بررسی برخی از مشکلات افراد دارای معلولیت در دوران همه‌گیری کرونا پرداختند و مواردی چون عدم دسترسی و توزیع نامناسب لوازم بهداشتی، رفتار نامناسب کادر درمانی با افراد دارای معلولیت، نامناسب بودن نرم‌افزارهای اداری و دانشگاهی و خشونت نسبت به کم‌بیناها و افراد دارای معلولیت را مورد تامل و تحلیل قرار دادند و افزودند که می‌بایست سیاست‌های مدونی را برای آسیب پذیرترین قشر جامعه یعنی معلولان در نظر بگیریم و بیشتر به آنها توجه کنیم.

سخنران سوم، دکتر سمانه شعبانی مبتنی بر «بررسی شش ساله نخستین گزار شگر ویژه ملل متحد در حقوق معلولیت» به ایراد سخنان خود پرداختند.

ایشان توضیح دادند که اولین گزارش حقوق معلولیت، ۳ محور حقوق شهروندی، حضور اقتصادی و شناسایی معلولیت به عنوان بخشی از تنوع بشریت را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است و افزودند که گزار شگر ویژه، حقوق شهروندی را مورد انتقاد قرار داده است زیرا حقوق شهروندی برای شهروندان است نه تمامی افراد جامعه و اینکه شرایط برای افراد دارای معلولیت باید به صورتی تغییر داده شود که آنها همچون تمامی انسان‌ها فرصت مولد بودن را داشته باشند و مورد احترام قرار گیرند.

دکتر شعبانی ادامه دادند که گزار شگر ویژه حقوق معلولیت اعلام نموده است سازمان ملل خود می‌بایست پیشگام شود و فرصت‌های کاری برای افراد دارای معلولیت را از همین محل آغاز نماید.

ایشان تاکید کردند گزار ش مزبور شامل راه‌حل‌های گوناگون در سطح ملی و بین‌المللی برای تعاملات و همکاری‌های مختلف با سازمان غیردولتی و دولتی می‌گردد؛ با این هدف که اطلاع‌رسانی‌های کامل برای افزایش آگاهی مردم به انجام رسد و از دیگر تلاش‌های گزار شگر مزبور می‌توان به استفاده از فضای مجازی برای پیشرفت کار افراد معلول و انتشار اسناد با فرم و قالب مطالعه آسان اشاره کرد که بسیار پراهمیت است.

ایشان در کلام آخر افزودند که در حال کنونی نمی‌توان بیان نمود که آیا گزار ش مفید بوده است یا خیر؛ زیرا گزار ش مزبور اولین گزار ش است و می‌بایست منتظر گزار ش بعدی باشیم.

در فرجام سخن، رئیس انجمن، از همه سخنرانان محترم تشکر کردند. همچنین از زحمات دکتر شعبانی برای برنامه‌ریزی و برگزاری نشست مزبور قدردانی نموده و افزودند که نشست برگزار شده از زوایای مختلف نظری به موضوع پراهمیت پرداخت، ولیکن همواره می‌بایست به تفاوت‌های بسیاری بین آنچه در اسناد حقوق بشری یاد می‌شود و عمل به آنها توجه نمود. .

در نهایت نشست مزبور که مورد استقبال علاقمندان مباحث حقوق افراد دارای معلولیت قرار گرفته شده بود منتج به پاسخ سوالات مشارکت کنندگان گردید.

تهیه و تنظیم: ناهید فرجی

وبینار تخصصی به مناسبت پنجاهمین سالگرد تصویب اعلامیه « اصول حقوق بین الملل درباره روابط
دوستانه و همکاری میان دولت‌ها بر اساس منشور ملل متحد»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت پنجاهمین سالگرد تصویب اعلامیه اصول حقوق بین الملل، روابط دوستانه و همکاری میان دولت‌ها، نشست تخصصی در روز پنجشنبه ۲۷ آذرماه ۱۳۹۹ برگزار نمود. سخنرانان این جلسه اساتید برجسته حقوق بین الملل، دکتر داوودهرمیداس باوند، دکتر محمدرضا ضیایی بیگدلی و دکتر محسن محبی بودند.

جهت دسترسی به متن کامل گزارش [<اینجا>](#) کلیک نمایید.

وبینار نشست علمی «تحلیل و نقد رأی صلاحیتی مورخ ۳ فوریه ۲۰۲۱ دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه نقض عهدنامه ۱۳۳۴ مودت، روابط اقتصادی و حقوق کنسولی (ایران علیه ایالات متحده)»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد با همکاری مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری نشست علمی «تحلیل و نقد رأی صلاحیتی مورخ ۳ فوریه ۲۰۲۱ دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه نقض عهدنامه ۱۳۳۴ مودت، روابط اقتصادی و حقوق کنسولی (ایران علیه ایالات متحده)» را با سخنرانی اساتید:

دکتر محسن محبی

دکتر ابراهیم بیگ زاده

دکتر حمیدرضا علوم‌ی یزدی

دکتر هادی آذری

دکتر پوریا عسکری (دبیر جلسه)

در تاریخ یکشنبه ۲۶ بهمن ۱۳۹۹، ساعت ۱۷-۲۰ از طریق برنامه اسکای روم برگزار نمود.

برنامه نشست از <اینجا> قابل دسترسی است.

«انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل مراتب اعتذار فراوان خود را برای عدم تهیه گزارش این نشست مهم تقدیم می‌دارد. متأسفانه امکان بهره‌مندی از مطالب ارزنده تمامی سخنرانان ارجمند برای تهیه گزارش به لحاظ مشکل فنی ایجاد شده در ضبط این نشست به علت افزایش تعداد مشارکت‌کننده و انتقال به بستر دیگری که در طول جلسه پیش آمد، فراهم نشد. آنچه که در دسترس است، مربوط به بخشی از نشست است.»

■ همایش سالانه انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

همایش سالانه با عنوان «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، همایش سالانه خود را با موضوع «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل» در مورخ ۲۱ و ۲۲ اسفند ۱۳۹۹ به صورت برخط برگزار نمود که با استقبال علاقمندان موضوع مذکور روبرو گردید.

محور نخست برنامه، با تلاوت قرآن کریم و سرود جمهوری اسلامی ایران آغاز گردید.

در بخش اول دکتر نسرین مصفا، رئیس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، ضمن خوش‌آمدگویی خدمت اساتید بزرگوار، پژوهشگران و شرکت‌کنندگان گرامی، کلام آغازین خود را با گرامیداشت بیستمین سالگرد تاسیس انجمن آغاز نمودند و همایش‌های سالانه را نقطه عطف تمام همکاری‌های انجمن نام بردند. ایشان نگرش دیگر مباحثه‌ی خود را که موضوع همایش مزبور بسیار مهم و تاثیرگذار تلقی می‌گردد، معطوف نمودند؛ به این دلیل که تاریخ تحریم نزدیک به ۱۰۰ سال است؛ البته که در دیگر قرن‌ها تجربه آن نیز وجود دارد ولیکن به چنین شکلی اعمال نمی‌شده است. ایشان در ادامه اجمالاً به بررسی سازمان ملل و منشور ملل متحد برای موضوع مزبور پرداخته و ماهیت تحریم را مورد بررسی قرار دادند. دکتر مصفا در فرجام سخن خود، از بزرگان و فرهیختگان انجمن، به طور ویژه از حضور و همکاری دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی با انجمن، نهایت تشکر و سپاسگزاری را به انجام رساندند.

سخنران بعدی، دکتر سید قاسم زمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و دبیر همایش مزبور به ایراد سخنان خود پرداختند. دکتر زمانی، تحریم و حقوق بین‌الملل را همزاد یکدیگر نام برده و تبیین نمودند که به دلیل اهمیت موضوع مذکور انجمن کوشیده است که اقدامات بایسته و مقتضی را در این خصوص به انجام رساند. ایشان همچنین یادآور شدند که قرار بر این بود که انجمن همایش مزبور را در مهرماه ۱۳۹۸ برگزار نماید ولیکن با پاندمی کرونا برگزاری همایش مقدور نبود؛ متعاقباً انجمن تصمیم به برگزاری آن در سال ۱۳۹۹ نمود، انجمن با فراخوان عمومی از علاقه‌مندان دعوت به عمل آورد و سپس از مقالات ارسالی به انجمن ۴۶ مقاله را مورد پذیرش و خلاصه آنها را در دسترس قرار داد. ایشان همچنین از همراهی و تلاش‌های اعضای هیئت مدیره و کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد برای برگزاری همایش مزبور سپاسگزاری نمودند.

بعد از ایشان، دکتر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، از رهگذر تحلیل تحریم‌های علیه ایران، سخنرانی خود را شروع و ادامه دادند که جمهوری اسلامی ایران چند دهه است که با اقدامات قهرآمیز تحریم‌ها روبرو بوده و به عنوان یک قربانی تجربه‌ی بسیار طولانی هم در شناخت ابعاد حقوقی و هم در مقابله با آن دارد. دکتر ظریف خاطر نشان نمودند که بهتر است «اقدامات قهری اقتصادی» جایگزین لغت «تحریم» گردد زیرا که هدف تحریم ایجاد فشار اقتصادی بر

یک جامعه برای برآورده شدن اهداف سیاسی است. وزیر امور خارجه در ادامه تحریم‌های هوشمند، تروریسم اقتصادی و پیامدهای آن را مورد بررسی قرار دادند.

سپس دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، مبتنی بر تحریم اقتصادی سخنرانی خود را آغاز نموده، تحریم اقتصادی را از گسترده‌ترین تحریم‌ها بین دیگر انواع آن نام بردند و آن را به عنوان مجازات بین‌المللی دولت مفروض و همچنین نقض اصل عدم مداخله در نظر گرفتند. ایشان در ادامه مبتنی بر ماده ۴۱ منشور ملل متحد تحریم اقتصادی را مورد بررسی و جهانی شدن اقدامات اقتصادی را مستلزم استانداردهای اقتصادی دانستند؛ عاملی که هم اکنون مورد توجه قرار نمی‌گیرد. ایشان همچنین به پیامدهای تحریم‌های اقتصادی و قدرت آن پرداختند.

در بخش بعدی، ویدئویی برای قدردانی از استاد دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی، به پاس تمامی خدمات ارزشمند ایشان در طی دوران آکادمیک او پخش گردید و در ادامه دکتر نسرین مصفا، از خدمات ۵۰ ساله استاد برای جامعه‌ی دانشگاهی و ۲۰ ساله برای انجمن قدردانی و سپاسگزاری نمودند و علاوه بر آن همچنین ویژگی‌های اخلاقی، انسانی و نظم خاص ایشان را مورد تقدیر قرار دادند.

بعد از اتمام برنامه آغازین، نخستین نشست همایش با مدیریت دکتر بهرام مستقیمی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و دبیری مهسا رضاقلی از اعضای کمیته جوانان انجمن و با یاد شادروان استاد «محمود صور اسرافیل» شروع شد. شادروان استاد «محمود صور اسرافیل» عضو معزز پیشین انجمن، از اعضای علمی و جامعه حقوق بین‌المللی ایران بود که در زمینه حقوق دیپلماتیک و کنسولی از ایشان آثار گرانبهایی به رشته تحریر درآمده است.

سخنران اول نشست، مریم دلیلی، پژوهشگر حقوق بین‌الملل، تبیین نمودند که تحریم واژه‌ای ملموس است و در حال حاضر ایران با انواع آن روبرو است که از جمله آنها می‌توان به تحریم‌های تسلیحاتی و نظامی اشاره کرد. ایشان در ادامه در سه بخش، تحریم‌های تسلیحاتی را مورد تفحص و تحقیق قرار داده و تحریم‌های تسلیحاتی را مبتنی بر تحریم‌های هوشمند بررسی و پیامدهای آن را مدنظر قرار دادند.

سخنران دوم، دکتر سوده شاملو، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی-واحد تهران مرکز بررسی نمودند که بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول به دلیل تحریم‌های گوناگون دیگر وامی به دولت‌های مفروض پرداخت نمی‌کنند؛ در صورتی که در این زمینه می‌توانستند به صورت دیگری رفتار نمایند. سپس دکتر شاملو نهادهای مالی و بانک توسعه اسلامی را مورد تبیین قرار داده و تعهدات مختلف آنها را توضیح دادند.

سخنران سوم، دکتر ملیحه بهفر، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی-واحد پردیس، مبتنی بر چالش‌های قضایی برای تحریم‌ها، سخنرانی خود را آغاز و بیان نمودند که اشخاص متأثر از تصمیمات تحریم‌ها فقط می‌توانند به دادگاه‌های داخلی و منطقه‌ای رجوع کنند. ایشان متذکر شدند که دادگاه‌ها به عنوان مفسران حقوق بین‌الملل نقش بسیار اساسی را ایفا می‌نمایند و منتج به این هدف می‌گردند که شورای امنیت دقت بیشتری در اعمال تحریم‌ها نمایند. دکتر بهفر در پایان سخن خود، به بررسی اصلاح سیستم شورای امنیت و بهره‌مندی از متخصصان برای کاهش انتقادات مبتنی بر اعمال تحریم‌ها پرداختند.

دکتر هلیدا رضایی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی-واحد تهران مرکز، از رهگذر تاثیر حقوق بشر بر تحریم‌ها به ایراد سخنان خود پرداختند و سپس سیر تحول تحریم از زمان تشکیل جامعه ملل به بعد را برای تحریم‌ها بررسی و سخن خود را معطوف به این موضوع نمودند که جامعه ملل فاقد نیروی نظامی، فاقد ضمانت اجرای کافی و متکی بر ساختار تحریم‌ها بوده، و به همین دلیل دولت‌ها بدون هیچ دغدغه‌ای دست به تحریم می‌زنند. ایشان سپس تفاوت تحریم‌ها در جامعه ملل و سازمان ملل متحد را مبتنی بر ماهیتی اجباری و ماهیتی اختیاری بررسی و از دیدگاه منشور سازمان ملل متحد تعارض تحریم‌ها با حقوق بشر را تحلیل نمودند.

نشست اول وارد بخش پرسش و پاسخ گردید و شرکت‌کنندگان به طرح سوالات خود از اساتید پرداختند.

همایش سپس نشست دوم خود را با مدیریت دکتر حسن سواری، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس و دبیری عطیه خطیبی از اعضای کمیته جوانان انجمن، با یاد شادروان دکتر ناصر قربان‌نیا آغاز نمود. شادروان استاد ناصر قربان‌نیا معاون پژوهشی دانشگاه مفید قم و استاد حقوق بشر که در فاجعه منا در لیست شهدا قرار گرفتند. این استاد دانشگاه که دارای آثار علمی فراوانی در حوزه‌های حقوق بشر، حقوق عمومی و بین‌الملل بود، خدمات بزرگی را به عرصه علمی تقدیم نموده است.

نخستین سخنران دکتر حسین سادات میدانی، عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، در کلام آغازین خود تحریم‌های یکجانبه و سپس روندهای اعمال، اجرا و برخورد یا مقابله از جمله فراوانی و فزونی تحریم‌های یکجانبه، همگون‌سازی نظام تحریم‌های یکجانبه و ایجاد رژیم‌های حقوقی خاص، گسترش نظام‌های حقوقی مقابله با تحریم‌های یکجانبه، و سپس کشورهای هدف تحریم را مورد بررسی قرار دادند. ایشان مباحثه‌ی دیگر خود را متوجه چالش‌های گوناگون حقوق بین‌الملل و کاستی‌های حقوق بین‌الملل پرداختند.

در محور بعدی، ویدئوی سخنران فرانسوی، آقای پیر امانوئل دوپون، دانشیار دانشکده حقوق پاریس پخش گردید. ایشان در ابتدا به مسئولیت و تعهدات بین‌المللی اشاره، سپس اقدامات متقابل را مبتنی بر رفتارهای گوناگون اتحادیه اروپا تحلیل کرده و به توضیح تحریم‌های اولیه و ثانویه پرداختند و بیان نمودند که اساس چنین موضوعاتی می‌بایست دقیق تعریف شود تا با چالش‌های متفاوت آن روبرو نباشیم. بعد از آن به تحلیل پیامدهای تحریم‌ها بر اساس قدرت و سیاست پرداخته و در محور بعدی بر اساس بخش ۳ منشور ملل متحد مشروعیت اقدام متقابل را توضیح دادند.

سخنران سوم دکتر کتایون حسین‌نژاد، پژوهشگر حقوق بین‌الملل، مبتنی بر تحریم یک‌جانبه و حقوق دیجیتال به ایراد سخنان خود پرداختند. در ابتدا به تفسیر حقوق دیجیتال توجه کرده و بیان نمودند که تمام حقوقی که افراد به صورت آنلاین از آن منتفع می‌شوند، بایستی در فضای آنلاین نیز مورد حمایت قرار گیرد. ایشان سپس به شناسایی برخی حقوق دیجیتال نقض شده به وسیله تحریم‌ها پرداخته و بسته‌شدن برخی ابرهای اطلاعاتی به‌مانند آمازون را بررسی کردند.

سخنران چهارم دکتر هادی ذاکر حسین، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، در ابتدا مفهوم شناسی تحریم را ارائه و سپس نظم همجواری در زمینه‌ی مزبور را توضیح و تحریم‌های یکجانبه را مبتنی بر امنیت جمعی بررسی و بیان نمودند اجرای تحریم‌ها بر اساس نظام حقوق بشر مشمول ضابطه‌های خاصی است. دکتر ذاکر حسین به دیدگاه‌های حقوق بشردوستانه در این زمینه

اشاره و مسائلی همچون تحریم به مثابه جنایت بین‌المللی، تحریم و نسل‌کشی، جنایت علیه بشریت و دیگر موارد را تحلیل نمودند.

سخنران پنجم دکتر مهشید آجلی لاهیجی، پژوهشگر حقوق بین‌الملل، مشروعیت تحریم‌ها را مورد تحقیق قرار دادند. ایشان در ابتدا رضایت و سپس تشخیص مشروعیت را که براساس دو مدل می‌باشد، توضیح دادند. ایشان در محور دوم سخنان خود به پیامدهای وجود تحریم برای دولت و ملت پرداختند و بیان نمودند که دولت در دوران تحریم نمی‌تواند بسیاری از استانداردهای جهانی را برای ملت خود فراهم سازد و نه تنها مردم بلکه دیگر عواملی همچون محیط زیست می‌تواند در معرض خطر قرار گیرد. ایشان متذکر شدند که در حقوق بین‌الملل باید یک چارچوب قاطع و جامع برای چنین چالش‌هایی تعریف شود؛ در غیر اینصورت با چالش‌های گوناگونی روبرو خواهیم شد.

و سپس همایش وارد بخش پرسش و پاسخ شد و شرکت‌کنندگان سوالات خود را مطرح نمودند.

همایش در روز دوم، نشست اول خود را با مدیریت دکتر فریده محمدعلی پور، عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی، و دبیری زهره شفیعی از اعضای کمیته جوانان انجمن، با یاد شادروان دکتر هوشنگ مقتدر آغاز نمود. شادروان استاد هوشنگ مقتدر استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران با طرح پایان نامه «تحولات سازمان ملل متحد» موفق به دریافت دکترای علوم سیاسی شد. هوشنگ مقتدر از اولین افرادی بود که عضویت در هیئت موسس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد را پذیرفت.

سخنران اول نشست، دکتر سید قاسم زمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، مبتنی بر تحریم‌های بین‌المللی و حق آموزش و پژوهش شهروندان ایرانی به ایراد سخنان خود پرداختند. ایشان در معاهدات گوناگون و میثاق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، حق بر آموزش را مورد بررسی قرار داده و آن را حلقه اتصال تمام حق‌های بشری نام بردند. دکتر زمانی ادامه دادند که حق آموزش و پژوهش ملازم و قرین یکدیگر هستند ولیکن تحریم‌های وارده مانع آموزش و پژوهش شده است. ایشان مبتنی بر نسل دوم حقوق بشر و تعهدات دولت‌ها، انجام برخی اقدامات حقوق بشری را مسئولیت نهادها، سازمان‌های بین‌المللی و دولت‌ها دانست که می‌بایست از ممانعت آنها جلوگیری کنند.

سخنران دوم، دکتر محسن عبدالهی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، مبتنی بر تحریم‌های اقتصادی و آثار آن بر رژیم جهانی آب‌وهوا سخنرانی خود را شروع نمودند. ایشان در ابتدا تحریم‌های اقتصادی و سپس نیاز یا ضرورت توجه به استثنائات زیست‌محیطی تحریم‌های سازمان ملل متحد را مورد تأکید قرار دادند. دکتر عبدالهی در ادامه به بررسی تأثیر تحریم‌ها بر دولت و رژیم آب‌وهوایی پرداختند و پیشنهاد ایشان این بود که تحریم‌ها نباید به بلایای انسانی تبدیل شوند و باید با ملاحظه به مسائل زیست‌محیطی، در عین حال هوشمند تبیین و معافیت‌های زیست‌محیطی در اسناد بین‌المللی نیز مدنظر قرار گیرد.

سخنران سوم، دکتر علی ماروسی، عضو و مدیر اجرایی موسسه حقوقی-داوری، در کلام آغازین خود دادرسی‌های داوری در زمان تحریم را مدنظر قرار داده و شرایط گوناگون برای دوران تحریم را که می‌بایست ممانعت از اعمال آن گردد، بررسی

نمودند. ایشان در ادامه اثر تحریم بر روند دادرسی و صلاحیت آن، مکتب‌های مختلف از جمله مکتب محافظه‌کار را توضیح و ادامه دادند که مکتب محافظه‌کار مکتب بسیار موفقی در این زمینه بوده و بسیار از آن استفاده می‌شود. در نهایت دکتر ماروسی، پیامدهای گوناگون بحث مزبور را مورد تبیین قرار دادند.

سخنران چهارم، دکتر امیرساعد وکیل، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، با موضوع تحریم‌های ورزشی به ایراد سخنان خود پرداختند و بیان کردند که تحریم در جامعه‌ی بین‌المللی به‌ویژه در زمینه ورزش کارکردهای متفاوتی دارد که از جمله کاربردهای آن می‌توان به همکاری برای رقابت‌های ورزشی، رقابت‌های ملی، کارکردهای گوناگون مربوط به دیپلماسی خود و یا دیگر دولت‌ها و کارکردهای مخاصمه اشاره کرد و کارکردهای دیپلماتیک و مخاصمه را مدنظر قرار داده و ادامه دادند که تحریم در ورزش به منزله یک اعتراض رسمی است و اگر نقضی صورت نگیرد اقدام موردنظر غیرقانونی نیست.

سخنران پنجم، دکتر سید یاسر ضیائی، عضو هیئت علمی دانشگاه قم، در ابتدا تعریفی از سرمایه ارائه و در ادامه ورود و خروج سرمایه، گردش سرمایه را مورد بررسی قرار دادند و سپس بیان نمودند گردش سرمایه شامل جریان ارادی ورود، جریان غیرارادی ورود، تحدید ارادی ورود، تحدید غیرارادی ورود و دیگر موارد می‌گردد. ایشان با توضیح اجمالی تحریم‌های یک‌جانبه، سرمایه خارجی آمریکا مبتنی بر نظام حقوق بین‌الملل را مورد تحلیل قرار دادند و در نهایت شکاف میان تئوری و عمل یا تناقض میان بازار آزاد و تحریم سرمایه را براساس نقض تعهدات بین‌المللی توضیح دادند.

سپس همایش در روز دوم خود وارد نشست دوم شد.

نشست دوم، با مدیریت دکتر ستار عزیزی، عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا و دبیری لعیان داوودی مقدم، عضو کمیته جوانان انجمن، با یاد شادروان استاد مسعود طارم سری آغاز شد. شادروان استاد مسعود طارم سری از چهره‌های نام‌آشنای حوزه حقوق بین‌الملل و حقوق تجارت بین‌المللی بود. تلاش‌های ایشان در حوزه "حقوق مالکیت فکری" (حقوق مالکیت صنعتی و کپی‌رایت)، مرحوم طارم سری را به چهره شاخص حقوق مالکیت فکری در ایران تبدیل کرد؛ چرا که وی نقش بسزایی در ترویج حقوق مالکیت فکری در ایران در قالب نوشتارهای مختلف، تدوین قوانین و حضور در مذاکرات مختلف ایفا کرد.

سخنران اول، دکتر امیر مقامی، عضو هیئت علمی دانشگاه یزد، از رهگذر کارآیی و کارآمدی تحریم وارد بحث خود شده و توضیح دادند که کارآمدی و کارآیی تحریم به معنای مشروعیت و عدم مشروعیت یک تحریم نیست و سپس گزارش‌های شورای حقوق بشر مرتبط با بحث را مورد تجزیه و تحلیل و نسل دوم حقوق بشر را برای آنها تبیین و در ادامه بررسی نمودند که هر عملی مغایر با تعهدات بین‌المللی باشد، بیانگر عدم مشروعیت آن اقدام است. ایشان سپس تحریم‌های هوشمند را برای افراد ناتوان، کم‌توان و کودکان مورد بررسی قرار داده و پیامدها و آسیب‌های گوناگون تحریم برای آنها را مد نظر قرار دادند. دکتر مقامی در نهایت وصف قانونی و غیرقانونی تحریم‌ها را توضیح دادند.

سخنران دوم، دکتر حمید عزیزی مرادپور، پژوهشگر حقوق مالکیت فکری، واکسن کرونا و تحریم‌ها را از دیدگاه‌های همچون اختراع واکسن کرونا و حقوق مالکیت فکری، حق دسترسی به واکسن کرونا از منظر حقوق بشر مورد بحث قرار دادند. در ادامه

بحران کرونا را مبتنی بر نهادهای بین‌المللی برای فرآیند ثبت اختراع واکسن کرونا، سازوکارهای حقوق مالکیت و حق دسترسی به دارو بررسی نمودند و سازوکارهای حقوق مالکیت فکری و تعهدات اسناد بین‌المللی در این زمینه را تحلیل نمودند.

سخنران سوم، دکتر علیرضا دلخوش، مدیرکل دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه، مبتنی بر تحولات اخیر در ایران، موضوع همکاری بین‌المللی برای تاکید بر عملکرد شورای امنیت و سازمان ملل متحد را مبنای سخنرانی خود و دو موضوع لزوم همکاری بین‌المللی بین تمام جوامع، کرونا و همکاری‌های بین‌المللی را مورد تحلیل قرار دادند. ایشان در ادامه به بحث توزیع واکسن کرونا پرداختند و نقش همکاری‌های بین‌المللی را بسیار مهم تلقی و قطعنامه ۲۲۳۱ در این زمینه را مدنظر قرار دادند. در نهایت، دکتر دلخوش تبیین نمودند که از منظر حقوق بین‌الملل تعهد به همکاری بین دولت‌ها یک تعهد حقوقی است.

سپس همایش وارد بخش پرسش و پاسخ شد.

همایش وارد بخش پایانی (نشست سوم روز دوم) خود گردید که مدیریت جلسه مزبور با دکتر پوریا عسکری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و دبیری امین معتمدی از اعضای کمیته جوانان انجمن بود و با یاد شادروان آزاده السادات طاهری شروع شد. شادروان استاد آزاده السادات طاهری تحصیلات دانشگاهی خود را از سال ۱۳۸۰ در دانشکده حقوق دانشگاه تهران آغاز کرد و تا اخذ درجه دکتری حقوق عمومی از این دانشگاه ادامه دادند و به صورت همزمان نیز در مقطع کارشناسی ادبیات فارسی از این دانشگاه فارغ التحصیل شدند. عضویت در هیئت علمی دانشگاه سمنان، تدریس در مراکز مختلف دانشگاهی و مشارکت در طرح‌های مختلف پژوهشی حقوق عمومی از جمله فعالیت‌های این حقوقدان جوان تازه در گذشته است.

سخنران اول نشست، دکتر محسن محبی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، به بررسی پرونده شکایت ایران علیه آمریکا برای معاهده مودت پرداختند. ایشان اشاره کردند که عمل تحریم یک عمل حاکمیتی است و مجاز و شامل ترتیباتی است. تحریم‌های یک‌جانبه و چندجانبه به وسیله سازمان ملل متحد و شورای امنیت هر کدام چارچوب و ترتیباتی دارد که می‌بایست به آنها توجه شود. دکتر محبی ادامه دادند که حقوق بین‌الملل برای تحریم مرزهایی را تعریف نموده ولیکن تا پاسخگو کردن شورای امنیت برای تحریم‌ها راهی بسیار طولانی است. در نهایت دکتر محبی یادآور کردند برای تحریم‌های یک‌جانبه دو رویکرد وجود دارد که یکی شامل اعمال فشار اقتصادی برای شورای امنیت که نظر چندان رایجی نیست و دیگری این است که با اندازه‌گیری میزان حقوق بشری تحریم‌ها باید برای آنها ممانعت ایجاد کنیم که می‌تواند کارآمد باشد.

بعد از ایشان، ویدئو خانم النا دوهان، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد با موضوع آثار منفی تدابیر قهری یک‌جانبه با هدف بهره‌مندی از حقوق بشر پخش گردید. در ابتدا تعهدات حقوق بین‌الملل مربوط به تحریم را توضیح و سپس به تحریم یک‌جانبه و چندجانبه پرداختند. ایشان خاطر نشان نمودند مبتنی بر تحریم‌های گوناگون، بسیاری از مردم در سراسر جهان آسیب دیده و در شرایط کنونی با وجود پاندمی این آسیب چندین برابر شده است. او ادامه داد که اقدامات مناسبی باید اتخاذ شود تا در شرایط خاص، ممانعت از اعمال تحریم‌ها به انجام رسد؛ در غیر اینصورت انسان‌ها با بی‌خانمانی فاجعه‌تر از حال کنونی روبرو

خواهند شد و در بخش بعدی، موضوع حقوق بشردوستانه و مشروعیت تحریم‌ها را مورد تحلیل، بررسی قرار داده و بیان نمودند که مبتنی بر تحریم یک دولت ممکن است دیگر دولت‌ها نیز تحت تاثیر آن اقدامات قرار گیرند.

در بخش بعدی، دکتر محمد جلالی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی و دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ضمن تشکر از تمامی اساتید و پژوهشگران، به ویژه دکتر نسرین مصفا، انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد را همچون ستاره برای جامعه‌ی حقوقی بسیار تاثیرگذار و موفق دانستند و از تمامی خدمات انجمن در دوران فعالیت خود علی‌الخصوص دوران پاندمی کرونا نهایت قدردانی و سپاسگزاری را به انجام رساندند.

دکتر نسرین مصفا، ضمن قدردانی و تشکر از تمامی همکاران، اساتید و پژوهشگران برای برگزاری همایش مزبور، به مناسبت بیستمین سالگرد تاسیس انجمن از تمیر انجمن رونمایی نمودند و کلیپی نیز به مناسبت مزبور پخش گردید.

برای دسترسی کامل به سخنرانی تک تک اساتید حاضر در همایش مزبور می‌توانید به تلگرام انجمن رجوع نمایید.

تهیه و تنظیم: ناهید فرجی

■ تالار گفتگو و سمپوزیوم های برخط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

آغاز فعالیت تالار گفتگوی تخصصی حقوقی و سیاسی بین المللی انجمن

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در طلیعه بیستمین سالگرد فعالیت خود و در راستای عمل به مسئولیت اجتماعی خویش، با افتخار اولین تالار گفتگوی تخصصی حقوقی - سیاسی بین المللی به زبان فارسی را دایر نمود. تالار گفتگوی تخصصی انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد از آن پس به صورت مرتب، پذیرای مقالات کوتاه استادان، پژوهشگران و دانشجویان رشته های مرتبط با مسائل ملل متحد بود. مقالات دریافتی که تا پایان سال ۹۹ شامل حدوداً صد مقاله علمی کوتاه به زبان های فارسی و انگلیسی بود مورد داوری فوری قرار گرفته و بعد از تایید یا اصلاح در پایگاه اینترنتی تالار گفتگوی انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد منتشر می شدند.

هدف اصلی این تالار، تمرکز بر مسائل روز حقوقی - سیاسی مرتبط با عملکرد سازمان ملل متحد می باشد که ضرورت دارد در فاصله ای کوتاه، نظرات دقیق کارشناسی درخصوص آن موارد منتشر شود تا از این رهگذر در کوتاه ترین فرصت، نقطه نظرات تخصصی در اختیار استادان و دانشجویان و نیز مدیران مرتبط قرار گیرد.

راه اندازی این تالار گفتگو که برای اولین بار در ایران شکل گرفت، با همراهی و همکاری استادان و پژوهشگران گرامی، تجربه موفق دیگری در خدمت رسانی علمی به جامعه دانشگاهی را به فهرست دستاورهای انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد اضافه نمود.

جهت مطالعه مقالات منتشر شده در تالار گفتگو [اینجا](#) > کلیک نمایید.

سمپوزیوم «کرونا، حقوق و روابط بین الملل»

اولین جستار تالار گفتگوی انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد روز سه شنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۹ منتشر شد که طی آن سمپوزیوم کرونا و حقوق و روابط بین الملل آغاز گردید.

اهم موضوعات مورد درخواست برای سمپوزیوم کرونا، حقوق و روابط بین الملل عبارت بودند از:

- کرونا و تعهدات بین المللی دولت‌ها در خصوص رعایت حق حیات، حق سلامت، حق آزادی بیان، حق آزادی اطلاعات، حق توسعه و حق بر غذا

- کرونا و مسئولیت سازمان‌های بین المللی از قبیل: سازمان جهانی بهداشت، شورای حقوق بشر، شورای امنیت سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای

- کرونا و مسئولیت بین المللی دولت‌ها

- کرونا و مقررات سازمان جهانی بهداشت

- کرونا و حقوق کیفری بین المللی

- کرونا و حقوق بشردوستانه بین المللی

- کرونا و حقوق تجارت بین الملل

- کرونا و حقوق سرمایه‌گذاری خارجی

- کرونا و مساله تحریم

- کرونا و مساله دموکراسی

- کرونا و مساله همکاری دولت‌ها

در این سمپوزیوم ۱۸ مقاله مشتمل بر موضوعات مذکور منتشر شد.

آغاز به کار سمپوزیوم «سازمان ملل متحد، تلاش برای برابری در جهان نابرابر»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد تاسیس سازمان و بیستمین سالگرد تاسیس انجمن سمپوزیوم «سازمان ملل متحد، تلاش برای برابری در جهان نابرابر» را با همکاری جمعی از استادان و پژوهشگران برگزار کرد که طی آن دوازده مقاله کوتاه بر روی تالار گفتگو منتشر شد.

■ برنامه های کمیته جوانان

یازدهمین نشست از مجموعه نشست‌های کارگروه خوانش اسناد بین‌المللی را با موضوع «بررسی گزارش‌های سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ مخبر ویژه کمیسیون حقوق بین‌الملل برای موضوع اصول کلی حقوق»

کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد با همکاری دانشگاه بوعلی سینا همدان، یازدهمین نشست از مجموعه نشست‌های کارگروه خوانش اسناد بین‌المللی کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد را در تاریخ ۱۳ اسفند ۱۳۹۹ برگزار نمود.

در کلام آغازین دکتر ستار عزیزی، عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا، به صورت لغوی و اصطلاحی وارد بحث مزبور شدند و معنای اصطلاح حقوقی اصول کلی حقوق بین‌الملل را توضیح دادند. ایشان در ادامه مبنای حقوقی موضوع مزبور را مورد بررسی و سپس با تحلیل دعاوی گوناگون ضمانت اجرای بحث مذکور را تبیین نمودند.

دکتر ستار عزیزی هم‌چنین به کارکردهای اصول کلی حقوق بین‌الملل و مبتنی بر آن به تحلیل مسائلی همچون عرف و قواعد حقوقی پرداختند.

در محور دوم، احمدرضا مبینی، دانشجوی دکتری حقوق بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبائی، منابع حقوق بین‌الملل به ویژه اصول کلی حقوق بین‌الملل را مورد واکاوی قرار داده و به اهمیت آنان پرداختند. ایشان از رهگذر ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری شناسایی موضوع مطروحه را به انجام رساندند و شناسایی موضوع مزبور را شرط اصلی یک اصل حقوقی نام بردند.

دانشجوی دکتری علامه طباطبائی در ادامه دکترین و رویه قضایی، مسائل و چالش‌های گوناگون مرتبط از جمله نبود توافق کلی و شرایط مناسب و دیگر موارد را برای موضوع مزبور توضیح دادند.

در محور بعدی، لیا داوودی مقدم، دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بشر دانشگاه شهید بهشتی، از لحاظ شکلی وارد بحث شده و بخش‌ها و اهداف گوناگون گزارش مزبور را مورد کندوکاو قرار دادند و سپس با تاکید بر ماده ۳۸، اصول کلی حقوق بین‌الملل را منبع سوم نام بردند و هدف آن را برای اعمال نظم حقوق بین‌المللی بیان کردند. ایشان با تاکید بر شکل‌گیری اصول کلی حقوق بین‌الملل یک رویه دوسوی برای الزامی شدن آن را تحلیل نمودند و سپس بر این اساس تبیین گزارش ۲۰۲۰ را به انجام رساندند.

در محور پایانی، دکتر ستار عزیزی به جمع‌بندی مطالب و دیدگاه‌ها پرداختند و نکاتی را تحلیل نمودند. ایشان بیان کردند که بین اصول کلی حقوق بین‌الملل و قواعد عرفی شکافی وجود دارد که رسیدن به هدف نهایی را دشوار کرده است.

دکتر ستار عزیزی همچنین عنصر معنوی را برای موضوع مزبور مورد بررسی قرار داده و تاکید کردند که گزارشگر ویژه می‌بایست مسائل مبنایی را بیشتر مورد توجه قرار می‌دادند؛ البته در مقابل بیان نمودند که گزارش مزبور حاوی مطالب و اهداف ارزشمندی است که کمک بسزایی به نظام حقوق بین‌المللی کرده است.

در فرجام سخن، دکتر ستار عزیزی از رئیس انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد، دکتر نسرین مصفا، دبیرکل انجمن، دکتر پوریا عسکری، خانم پازدار و کمیته جوانان برای برگزاری جلسه مزبور نهایت سپاسگزاری را به انجام رساندند.

تهیه و تنظیم: ناهید فرجی

برگزاری مجموعه گفتگوهای زنده توسط کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

کمیته جوانان انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد مبادرت به برگزاری مجموعه نشست های علمی شامل هفت جلسه به صورت زنده در فضای مجازی نمود، عناوین جلسات عبارتند از:

اولین جلسه با موضوع «تاثیر کرونا بر آرمان های توسعه پایدار»

دومین جلسه «عملکرد سازمان جهانی بهداشت در دوران همه گیری کرونا»

سومین جلسه «دستاوردهای سازمان ملل متحد در خصوص کنترل و مبارزه با بیماری های همه گیر»

چهارمین جلسه «رویه شورای امنیت در خصوص درخواست های مربوط به اجرای آراء دیوان بین المللی

دادگستری»

پنجمین جلسه «بررسی اصلاح یا حذف مواد منشور سازمان ملل متحد»

ششمین جلسه «حقوق افراد دارای معلولیت به هنگام بحران ها با تاکید بر بحران ویروس کرونا»

هفتمین جلسه «ضرورت توانمندسازی اقتصادی زنان در تحقق اهداف توسعه پایدار»

■ انتشار برخط نشی کتاب از مجموعه های چاپ شده توسط انجمن

انتشار اولین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در راستای اهداف اساسنامه و همچنین انجام مسئولیت اجتماعی خود در شرایط شیوع بیماری کرونا، جهت کمک به دسترسی بیشتر به منابع علمی، کتاب‌هایی که انجمن در طول سال‌های فعالیت خود منتشر کرده بود را به صورت برخط از طریق سایت و کانال خود در طول سال ۱۳۹۹ و با فاصله‌های زمانی معین در دسترس علاقمندان قرار داد.

اولین مورد کتاب «مجموعه مقالات همایش حقوق بین الملل و بازی‌های رایانه‌ای» منتشر شد.

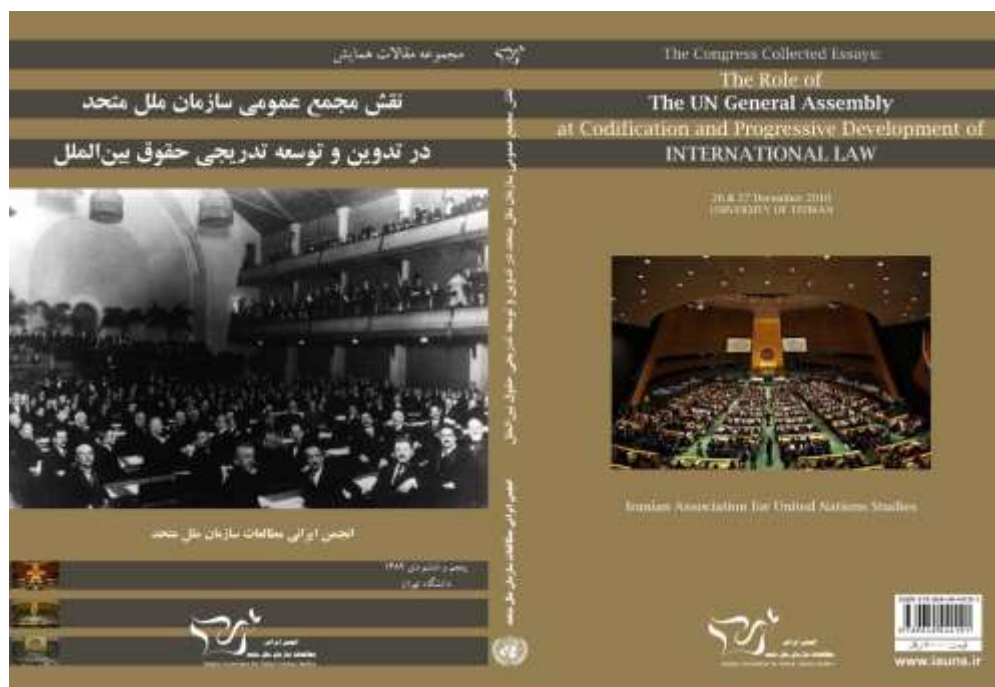
انتشار دومین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

«مجموعه مقالات همایش کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد: دستاوردها و چالش‌ها» به عنوان دومین کتاب برخط منتشر گردید.

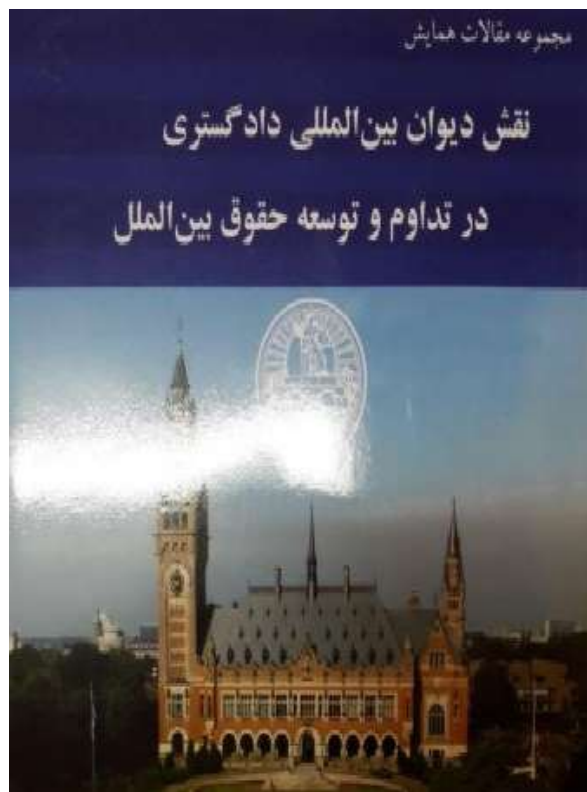
انتشار سومین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

سومین مورد کتاب «مجموعه مقالات همایش نقش مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین الملل» منتشر شد.

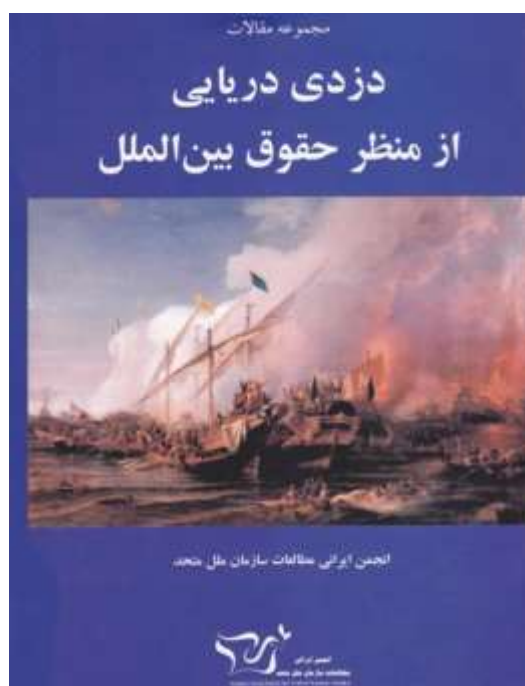
انتشار چهارمین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

«مجموعه مقالات همایش نقش دیوان بین‌المللی دادگستری در تداوم و توسعه حقوق بین‌الملل» به عنوان چهارمین کتاب در اختیار علاقمندان قرار گرفت.

انتشار پنجمین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

پنجمین مورد، کتاب «مجموعه مقالات دزدی دریایی از منظر حقوق بین الملل» در اختیار علاقمندان قرار گرفت.

انتشار ششمین کتاب برخط توسط انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

ششمین و آخرین مورد، کتاب «کتاب‌شناسی مطالعات و پژوهش‌های سازمان ملل متحد در ایران» در اختیار علاقمندان قرار داده شد.

بخش دوم: کارگاه‌ها و

دوره‌های آموزشی

برگزاری دوره آموزشی مجازی با عنوان «کرونا و حقوق بین‌الملل»

بنیاد حقوق بین‌الملل ضیایی بیگدلی و انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد دوره آموزشی مجازی با عنوان «کرونا و حقوق بین‌الملل» را از تاریخ مرداد تا آبان ۹۹ برگزار نمودند.

دو نهاد علمی-آموزشی «بنیاد حقوق بین‌الملل ضیایی بیگدلی» و «انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد» با همکاری یکدیگر دوره آموزشی مجازی با عنوان «کرونا و حقوق بین‌الملل» را در راستای اهداف مشترک و به منظور اعتلای آموزش در زمینه‌ی مسائل جدید حقوق بین‌الملل برگزار کردند. در این دوره آموزشی، جمعی حدود بیست نفر از اساتید دانشگاه، صاحب‌نظران و متخصصان، موضوعات و مسایل مرتبط با این موضوع را در کلاس‌های برخط ارائه نمودند. پس از اتمام دوره، رفع اشکال و پاسخ به سوالات متعدد شرکت‌کنندگان انجام شد و در پایان نیز، از شرکت‌کنندگان آزمون نهایی به عمل آمد و به آنانی که آزمون را با موفقیت پشت سر گذرانند، گواهی‌نامه‌ی مشترکی از طرف بنیاد و انجمن اعطا شد.

بخش سوم:

مشارکت‌ها

مشارکت در برگزاری همایش بین‌المللی «واکاوی ابعاد و تاثیرات حقوقی کرونا»

دانشگاه کردستان با همکاری انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد و دانشگاه‌های شهید بهشتی، بوعلی سینا، علامه طباطبایی و دانشگاه‌های اقلیم کردستان عراق و بینار بین‌المللی «واکاوی ابعاد و تاثیرات حقوقی کرونا» را با حضور اساتید حقوق دانشگاه‌های داخل کشور و دانشگاه‌های اقلیم کردستان عراق در تاریخ ۲۳ و ۲۴ اسفند ۱۳۹۹ برگزار نمود.

مشارکت در هفته ترویج علم

انجمن ترویج علم ایران، انجمنی علمی است که تحت پوشش کمیسیون انجمن‌های علمی کشور فعالیت می‌کند. این انجمن مفتخر است که در سال ۱۳۹۶ برای هفدهمین دوره متوالی «جایزه ترویج علم ایران» را به بهترین و خلاقانه‌ترین کوشش‌هایی که از سوی معلمان، روزنامه‌نگاران، نویسندگان، مترجمان، پژوهشگران، مروجان علم، برنامه‌سازان و فعالان رسانه‌ای، فعالان زیست‌محیطی، دانشجویان، استادان دانشگاه، سیاست‌گذاران، سرمایه‌گذاران و حامیان مالی، رسانه‌ها، مدارس، نهادها، ناشران، مراکز علمی، سایت‌ها، کتابخانه‌ها، موزه‌ها، انجمن‌های علمی، فرهنگ‌سراها، نشریات، سازمان‌های مردم‌نهاد و همه افراد حقیقی و حقوقی دیگر، اعم از انتفاعی، غیرانتفاعی، دولتی و غیردولتی، در راه ترویج علم صورت گرفته، اهداء کند.

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد یکی از همکاران انجمن ترویج علم ایران در برگزاری هفته ترویج علم بود.

حلمین هفته ترویج علم

بخش چهارم:

امسارات

انتشار شماره جدید دوفصلنامه ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

شماره جدید دوفصلنامه ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد (علمی-پژوهشی) منتشر شد. جهت مشاهده مقالات به لینک زیر مراجعه فرمایید:

http://www.iruns.ir/issue_13796_16721.html

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد از اندیشمندان و پژوهشگران علاقمند به مسائل مرتبط با ملل متحد دعوت می‌کند تا مقالات خود را برای این نشریه ارسال کنند. مقالات مرتبط با ایران و ملل متحد اولویت دارند.

دوفصلنامه ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد
(علمی-پژوهشی)

Iranian Association for UN Studies
Iranian Review for UN Studies
(Biannual)

Volume 2, Issue 2, Summer & Autumn 2019

ISC

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

<http://iruns.ir>

Iranian Review for UN Studies, Vol. 2, Issue 2

- Respect for Cultural Diversity Promotes Universality and peace
Mostafa Alaei
- Non-Legally Binding Arrangements for Ballistic Missiles Control
Saedi Baghban Kondori
- The Impact of the European Union Neighborhood and UN Human Rights Policies on the Human Rights Situation in Tunisia, 2011-2020
Pantea Mohebbi Zangeneh and Alipasha Ghaffari
- Iran's Countermeasures to US Withdrawal from JCPOA and the Trigger Mechanism
Faramarz Yadegarian
- Book Review: Quelques Points critiques concernant le livre De la guerre Froide à la
Hassan Savari
- Book Review: Iraq's Aggression against Iran and the United Nations Position
Alireza Shams Lahijani

تکمیل مراحل انتشار کتاب «مجموعه مقالات نقش دبیرخانه و دبیرکل در تحقق اهداف منشور ملل متحد»

کتاب مجموعه مقالات همایش "نقش دبیرخانه و دبیرکل در تحقق اهداف منشور ملل متحد" که در سال ۱۳۹۶ توسط انجمن برگزار شده بود، آماده چاپ می باشد.

انتشار کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن

کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد مشتمل بر هجده مقاله کوتاه با موضوع «کرونا، حقوق و روابط بین الملل» منتشر شد.

جهت دسترسی [< کلیک >](#) نمایید.

انتشار دومین کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن

کتاب دیجیتال مجموعه مقالات سمپوزیوم برخط تالار گفتگوی انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد مشتمل بر دوازده مقاله کوتاه با موضوع «سازمان ملل متحد، تلاش برای برابری در جهان نابرابر» منتشر شد.

جهت دسترسی [> کلیک <](#) نمایید.

بخش پنجم:

بزرگداشت یادبودها

■ بزرگداشت و تقدیر

سپاس از بیست سال کوشش و خدمت دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی در انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در نیم قرن تلاش و خدمات دانشگاهی

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در بخش آغازین همایش سالانه خود برنامه‌ای جهت تقدیر از فعالیت‌های استاد دکتر محمدرضا ضیائی بیگدلی قرار داد. در این بخش ابتدا ویدئویی برای قدردانی از استاد و به پاس تمامی خدمات ارزشمند ایشان در طی دوران آکادمیک پخش گردید و در ادامه دکتر نسرین مصفا، از خدمات ۵۰ ساله استاد برای جامعه‌ی دانشگاهی و ۲۰ ساله برای انجمن قدردانی و سپاسگزاری نمودند و علاوه بر آن همچنین ویژگی‌های اخلاقی، انسانی و نظم خاص ایشان را مورد تقدیر قرار دادند.

تقدیر از بیش از یک ربع قرن فعالیت سرکار خانم نازنین قائم‌مقامی

انجمن ایرانی سازمان ملل متحد با پایان دوران خدمت خانم نازنین قائم‌مقامی در مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد در تهران و آغاز فصل جدیدی از زندگی وی، به رسم قدردانی و یاد سال‌های همکاری‌های صمیمانه ایشان با فعالیت‌ها و حضورشان در این انجمن، طی پیامی از خدمات ایشان به مطالعات سازمان ملل متحد در ایران تقدیر نمود.

گرامیداشت پنج تن از پیشکسوتان و اعضای انجمن در همایش سالانه با موضوع «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل»

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد طی ابتکار عملی بخش‌های مختلف همایش سالانه خود را به بزرگداشت یاد و نام اساتید پیشکسوت و اعضای خود اختصاص داد.

- ✓ نشست اول تحریم‌ها در سازمان ملل متحد با یاد شادروان استاد محمود صوراسرافیل
- ✓ نشست دوم حقوق بین‌الملل و م‌شروعیت تحریم‌های یکجانبه با یاد شادروان دکتر ناصربان قربان‌نیا
- ✓ نشست سوم آثار تحریم‌ها بر ایران با یاد شادروان دکتر هوشنگ مقتدر
- ✓ نشست چهارم تحریم‌ها و سایر نظام‌های مقررات بین‌المللی با یاد شادروان استاد مسعود طارم‌سری
- ✓ نشست پنجم تحریم‌های یکجانبه و نهادهای بین‌المللی با یاد شادروان دکتر آزاده السادات طاهری

گزارش کامل این همایش را می‌توانید از قسمت رویدادهای عمومی مطالعه بفرمایید.

■ شایان ذکر است در جلسه‌ای که «به مناسبت نخستین مجمع جامعه ملل (نوامبر ۱۹۲۰)» مورخ آذرماه ۱۳۹۹ برگزار گردید یاد شادروان **فریدون زندفر**، دیپلمات و پژوهشگر برجسته که در تابستان سال ۱۳۹۸ درگذشت، گرامی داشته شد. ایشان در زمینه مطالعات جامعه ملل کتاب‌های ارزنده، از جمله ایران و جامعه ملل و ترجمه تاریخ جامعه ملل، اثر والترز را منتشر نمودند.

بخش ششم

رونمایی از تمبر بیست سالگی انجمن

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در همایش سالانه خود با عنوان «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل» که در روزهای ۲۱ و ۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۹ برگزار گردید، در بخش اختتامیه از تمبر یادبود بیستمین سالگرد تاسیس انجمن رونمایی کرد.

بخش، مضموم

سایر فعالیت‌ها

برگزاری جلسات هیئت مدیره انجمن در سال ۹۹

جلسات هیئت مدیره انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در طول سال ۹۹ نیز به طور مرتب و با شرکت همه اعضای هیئت مدیره و به صورت مجازی برگزار گردید.

شرکت رئیس انجمن در جلسات نهادهای مرتبط با انجمن های علمی

شرکت دکتر نسرین مصفا-رئیس انجمن- در جلسات کمیسیون انجمن های علمی و کمیسیون سیاست خارجی و دفاع شورای عالی عتف که ماهانه و به صورت مجازی برگزار می شدند.

کمک به نظرخواهی سازمان ملل متحد به مناسبت هفتادوپنجمین سال تاسیس

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد در هفتاد و پنجمین سالگرد تاسیس این سازمان متن زیر را به همراه لینک نظرخواهی در سایت انجمن قرار داد؛

جهان نیازمند همبستگی است. کمک شما به حساب می آید .

سازمان ملل متحد هفتاد و پنجمین سالگرد تاسیس خود را در زمان چالشی بزرگ گرامی می دارد که بدترین بحران سلامت جهانی در طول تاریخ است . آیا این بحران، جهان را به هم نزدیک خواهد کرد؟ یا منجر به شکاف های بزرگ تر و بی اعتمادی بیشتر خواهد شد؟ دیدگاه شما می تواند تغییر ایجاد کند.

به نظرسنجی پاسخ دهید:

<https://un.org.ir/un75/?lang=fas>

بخش هشتم

تقدیر و تشکر

من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق

بدون شک برگزاری طیف وسیعی از برنامه‌های انجمن بدون همکاری و همیاری نهادهای مختلف و مسئولین ارجمند آنها و همکاران محترم ایشان میسر و مقدور نبود. از این رو، انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد وظیفه خود می‌داند که از نهادهایی که در طول سال ۱۳۹۹ در برگزاری برنامه‌های انجمن، همکار و همیار ما بودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نماید.

همچنین سپاسگزار همه همکاران و همیاران انجمن هستیم که در طول سال ۱۳۹۹، همواره یار و یاور انجمن در برنامه‌های مختلف بوده‌اند و از درگاه خداوند متعال برای ایشان آرزوی توفیق روزافزون داریم.

پیام قدردانی از همیاران همایش سالانه انجمن با عنوان «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل»

قدردانی

وظیفه خود می‌دانیم که از یکایک بزرگوارانی که با بذل محبت، سخاوت و تعهد با همکاری، همیاری و حضور ارزشمند و تاثیرگذار در برنامه‌ریزی، ارائه محتوا علمی و برگزاری شایسته دوازدهمین همایش انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد با موضوع «تحریم‌ها و حقوق بین‌الملل» در روزهای پنج‌شنبه ۲۱ اسفند (مقارن با مبعث مبارک رسول اکرم (ص) و جمعه ۲۲ اسفند ۱۳۹۹، و در طلعه بیستمین سال تاسیس و فعالیت این نهاد خدمت‌گزار جامعه علمی و دانشگاهی مشارکت نمودند، صمیمانه تشکر و خالصانه قدردانی نماییم. امیدواریم با توکل به خداوند، با بهبود شرایط بهداشتی جامعه، در سال آینده همایش انجمن به عنوان نقطه عطف و حسن ختام فعالیت‌های سالانه‌ها را حضوری برگزار نماییم تا توشه‌ای علمی باشد و محلی برای ارتباط و تعامل انسانی. از خداوند متعال، سلامتی، بهروزی و موفقیت همگان و توفیق بیشتر برای خدمت به جامعه علمی را خواستاریم.

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

اسفند ۱۳۹۹

پیام تشکر انجمن از دعوت به همکاری و میزبانی شایسته دانشگاه کردستان

بسمه تعالی قدردانی

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد وظیفه می‌داند تا مراتب تشکر و قدردانی خود را از دعوت به همکاری و میزبانی شایسته و متعهدانه دانشگاه کردستان برای برگزاری **وبینار بین المللی «واکاوی ابعاد حقوقی و تأثیرات حقوقی کرونا»** خالصانه ابراز دارد. این رویداد، با مشارکت دانشگاه‌های ایران و اقلیم کردستان عراق در روزهای ۲۳ و ۲۴ اسفند ماه برگزار گردید.

از محترمین دانشگاه کردستان، رییس ارجمند جناب آقای دکتر رحمت صادقی، معاون محترم پژوهشی جناب آقای دکتر کیومرث کرمی، رییس گرامی دانشکده علوم انسانی و اجتماعی جناب آقای دکتر خالد احمدزاده، اعضای محترم گروه حقوق آن دانشگاه و دبیر محترم علمی و بینار آقای دکتر جوانمیر عبدالهی و همچنین از دبیر عزیز شعبه غرب انجمن، جناب آقای دکتر ستار عزیزی و همکاران ایشان آقایان دکتر عباد روحی و محمد حاجی و نیز یکایک سخنرانان گرامی و مدیران ارجمند جلسات و کارمندان محترم پشتیبانی فنی، سپاسگزاری می‌نمایم.

از خداوند متعال، سلامتی و موفقیت بیش‌تر برای مجموعه دست اندرکار همایش را ارزوانشالله توفیق همکاریهای بیشتر در آینده فراهم آید.

انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

اسفند ۱۳۹۹

		
<p>مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری</p>	<p>دانشگاه بوعلی سینای همدان</p>	<p>بنیاد حقوقی ضیایی بیگدلی</p>
		
<p>انجمن ترویج علم ایران</p>	<p>دانشگاه کردستان</p>	

اعظم یازدار

کارشناس علوم سیاسی دانشگاه تهران

- مسئول دفتر انجمن

- مسئول روابط عمومی

- گزارشگر انجمن

ناهید فرجی

کارشناسی ارشد حقوق بین الملل

- دبیر کارگروه علمی کمیته جوانان انجمن

- گزارشگر انجمن

امین معتمدی

کارشناس ارشد حقوق بشر

- مسئول کمیته جوانان انجمن

- گزارشگر انجمن

مهسا رضاقلی

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

- گزارشگر انجمن

محمدحسین لطیفیان

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

- گزارشگر انجمن

سیدمحسن سیداحمدی

کارشناسی حقوق

- عضو کمیته جوانان انجمن

- گزارشگر انجمن

لادن حریریان

دانشجوی دکتری حقوق بین الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

هانیه حجازی فر

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

لعیا داودی مقدم

دانشجوی کارشناسی حقوقی

- عضو کمیته جوانان انجمن

علی اکبر شمس

کارشناس ارشد حقوق بین‌الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

زهرا شفیعی

کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

محدثه مهیمنی

کارشناسی ارشد حقوق بین الملل

-عضو کمیته جوانان انجمن

مریم حسینخانی

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن

عطیه خطیبی

کارشناسی ارشد حقوق محیط زیست

- عضو کمیته جوانان انجمن

هومن گل محمد

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل

- عضو کمیته جوانان انجمن